

Kálmánt kereste fel, ki az Angol-királynő szállodában fogadta őket. Hertelendy József főispán ur itt a következő szavakban adott kifejezést azon őszinte ragaszkodásnak, melylyel a megye közönsége a távozott kormányelnök iránt viseltetik:

„Kegyelmes Ur!

Torontálvármegye közönsége mély fájdalommal értesült Nagyméltóságodnak azon elhatározásáról, hogy miniszterelnöki székét elhagyva, ezután mint közharcos veendő részt a közélet küzdelmeiben, a megye közönsége fájdalomának kifejezést adandó, f. hó 2-án tartott közgyűlésében elhatározta, hogy Nagyméltóságodhoz bucsufeliratot intéz, melynek átnyújtásával minket bizott meg; a megye közönségének mégis megmarad azon vigasza, hogy Nagyméltóságod jövőre is mint parlamentünknek legkiválóbb vezérférfia nagy tehetségeit a haza javára érvényesítendi, de bir Torontálvármegye egy becses emléket, egy drága kincset is, és ez Nagyméltóságodnak a megye székház dísztermében elhelyezett arczképe, mely Torontál fiait nem csak most, de századok múlva is emlékeztetni fogja azon nagy államférfiura, a ki 15 évig erélylyel párosult bölcsességgel intézte hazánk sorsát, ki az állam pénzügyeit rendezte, annak tekintélyét kint és bent emelte, ki kormányzása alatt soha egy percze sem tért el a szabadelvű iránytól és a legnagyobb inzultusok által sem ragadtatta el magát arra, hogy hatalmával elve, a legkisebb mérvben is megszorítsa a legkorlátlanabb sajtó- és szólásszabadságot. Ezen érzelmeinknek kifejezést adandó, állunk mi Nagyméltóságod előtt és kérjük, miszerint a megye feliratát elfogadni, minket és küldőinket pedig jóakarátában megtartani méltóztassék. Isten éltesse Nagyméltóságodat!”

Tisza Kálmán köszönetet mondott a küldöttség kitüntető megjelenéseért, hálával elismerve, hogy Torontálvármegye öt 15 éven át hathatósan támo-

nek, de ez már valóságos utazás és kirándulási pont (még pedig élvezetek és restauráció nélküli) s csak 200 kimos úri embereknek való, a kik soványító kurát használnak. Nincs tehát sétányunk s e hiányon nem is lehet másként segíteni mint a kaszinó kert jelzett kibővítésével.

Ennek előbb-utóbb, de legalább is száz év alatt okvetlen meg kell történnie!

Addig is egyezséget ajánlok a nemes város bölcs tanácsa s a türelmetlenül sétálni óhajtó közönség közt (melynek telefonja gyanánt van szerencsém magam bemutatni).

Hagyjunk fel kérem a város közepén a kis hidtól a regatta-házig terjedő darabon a löher és káposzta tenyésztéssel! És adjuk át végre rendeltetésének: a közönségnek sétahelyül. A hajózási ügynökség útban álló dísztelen raktárát tegyük más hova, a hol a forgalom góczpontja van s helyébe gesztenyét és fenyőfákat ültetve, melyek az ottani talajt igen kedvelik egy kedves kioskot létesítsünk, hova a néni is, Ninuska is, és a többi „hegymászó“ is szívesen eljár egy kis fagyalatra, kávéra vagy sörre.

De a regattaházat a világerő se bántuk!

Azt a mindenható azért rendelte oda, hogy spanyol falul szolgáljon — a fürdőzők ellen.

Kp. Kovács László.

gatta, de a mi ennél sokkal több és fontosabb, mindig hazafias magatartást tanusított és fennen lobogtatta a magyar államiság lobogóját; kérte, hogy a megye ezután is hiva maradjon a zászlónak, melyet eddig követett. A lefolyt 15 év alatt több ízben volt alkalma, ily díszes küldöttségeket fogadnia, de a mostani megemlékezést, mikor már nincsen a hatalom birtokában, joga lehet, önhittség nélkül teljesen személyének tulajdonitania.

* * *

Április hó 21-én egy, a megye alispánja, főjegyzője és kétfőszolgabirájából álló küldöttség tisztelgett gróf Bethlen András földmívelésügyi miniszternél, ki a küldöttséget a képviselőház miniszteri szobájában fogadta. Rónay Jenő kir. tanácsos alispán, a küldöttség szónokája, a megye üdvözlő feliratát átnyújtván, beszédében kifejtette, hogy Torontál, e kizárólag mezőgazdasággal foglalkozó megye, a Marostól a Dunáig, a Tiszától a Temesig keresztül-kasul van szövevizerekkel s a megye lakossága verejtékes munkája közben mindegyre az elemekkel, az árvizekkel kénytelen harcolni, nehogy munkája gyümölcsét megsemmisítve lássa. A jövőre bizalommal tölti el, hogy oly kitünő előd után, mint a volt földmívelésügyi miniszter, annak méltó utódja kezeiben látja a miniszteri tárczát, kinek jeles szakképzettsége a legszebb reményekkel kecsegteti és biztató tudattal nyugtatja meg a megye közönséget.

Gróf Bethlen válaszában megígérte, hogy mindenkor szíven fogja a megye érdekeit viselni és lehetőleg iparkodni fog, az ország ez „élés-kamráját“ a mostoha elemi csapások, az árvizek súlyos terhe alól felmenteni, egyúttal igéri, hogy legközelebb lejön Torontálba, személyesen is óhajtván tájékozást szerezni a vízszabályozási viszonyokról.

Hertelendy József főispán miniszteri biztos, a Temes Bega vízszabályozási társulat jelen volt képviselőit mutatta be azután a földmívelésügyi miniszternek, kik felkérték őt a vízszabályozási ügyek érdekében hathatós működésre, melyre a miniszter szintén a fenti értelemben válaszolt.

* * *

A megye küldöttsége által átnyújtott üdvözlő- és bucsufeliratok szövegét, melyek Daniel László, megyénk főjegyzőjének jeles tollából származnak, alábbiakban közöljük:

Nagyméltóságú gróf Szápáry Gyula, m. kir. miniszterelnök urnak!

Kegyelmes Urunk!

Valamint fergeteg után az ezerszinű napsugár könnyíti meg a vihar okozta nyomott kedélyhangulattól keblünket, úgy könnyíti meg a 15 esztendei kormányzat után visszalépő elődjének ez elhatározása hallatával hazánk jóvoltáért verő szívünket, az azt vészes felhőként elborító aggodalom nyomásától, az ezerfényű napsugárként megjelenő jó hír, hogy Ó császári és apostoli királyi Felsege ő excellentiája Tisza Kálmán valóságos belső titkos tanácsos urnak miniszterelnöki állásáról való lemondásával, Nagyméltóságodat kiváló államférfiúi bölcsességének elismerésül m. kir. miniszterelnökévé legkegyesebben kinevezni és egyben a belügy-ministerium vezetésével is megbízni méltóztatott.

Ezen örömnünknek tiszta egén csak egy kis felhőske mutatkozott, azon körülmény, hogy Nagyméltóságod eme változással a földmívelésügyi tárczától megvált, holott Nagyméltóságodnak a földmívelésügyi tárca és különösen az ehhez tartozó víziügyek rendezése körüli bölcs tapasztalataihoz, az ország két legjelentékenyebb folyamai és ezenfelül több folyók és csatornáktól átszelt és a csaknem évente előforduló árvizektől sokat szenvedett vármegyénk nagy reményeket kötött és Nagyméltóságod bölcs vezetése alatt reménylette e kártékony vizek megszabályozását.

De elrebbent e felhőske csakhamar, mert, és ebben nyilvánult Nagyméltóságodnak kormányelnöksége kezdetén legelőbb, a minket megnyugtató államférfiúi bölcsességébe vetett feltétlen bizalmunk jogosultsága, Nagyméltóságod oly férfit szemelt ki és ajánlott utódjául, ki lépten nyomon haladand az elődje által megjelölt megyén és valósítandja meg annak a népek millióinak üdvére szánt nagyszabású terveit.

Ez a felhőske is elrebbenvén, biztosítottunk látjuk az új kormányral azon megnyugtató érzést, hogy hazánk felvirágozása, nemzeti és állami haladása oly férfiakra van bízva, kik a legváltóságosabb pillanatban is biztos kikötőbe vezérelendik állami nagyságunk hajóját.

Hiszén Nagyméltóságod miniszterelnökségével nem ujoncz ül a kormány kerekén, a politikai élet terén kipróbált harcos, ki mint Bel- és később Pénzügyminiszter, végül a Földmívelésügyi tárca vezetése körül, nem egyszer adta jelét annak, mi a kormányférfiakat állambölcsökké teszi, mi egy egész ország boldogságának csiráját hordja magában.

Feledhetlenek előttünk Nagyméltóságod egykori Belügyésége, Pénz- és Földmívelésügyi minisztersége alatt megjelölt új irányok, melyeknek utjelölő nyomai a mai napokban is látszanak; feledhetlenek, mert a kormányzat utolsó két évtizede alatt elért eredményekben, a haza felvirágzásában, a nemzet közboldogságának előmozdításában és főleg a pénzügyek rendezésében Nagyméltóságodnak kiváló érdemei vannak, úgy annyira, hogy nem félünk, miszerint hízélgés vádjával vádoltathatnánk, ha Nagyméltóságodtal elmondhatjuk „quorum pars magna fui“.

De Ó császári és apostoli királyi Felsegének e szerencsés választásához nem csak az egész országnak, hanem külön vármegyénknek is a legjobb szerencsét kívánhatjuk, — mert mi megszokván Nagyméltóságodat megyénk fiának tekinteni, kinek elődje is már hajdanában vármegyénkben a közjó és közszolgálat előmozdításában személyesen is részt vettek, — szívünkben mély gyökeret vert Nagyméltóságodnak mult évi október havában a vármegye székháza termében elmondott programmszerű beszédje, és meghódította e vármegye minden fiának szívét ama nyájas viselkedés, a melyet Nagyméltóságod irányunkban tanusítani méltóztatott.

Ily érzelmeiktől áthatva üdvözöljük külön e végből összehívott rendkívüli közgyűlésünkben Nagyméltóságodat új pályája kezdetén és kívánjuk, hogy a mindenható Isten Nagyméltóságodat Magyarország miniszterelnöki székében sokáig tartsa meg, hogy hazánk és nemzetünk szellemi és anyagi felvirágzására irányult törekvéseit és jó szándékait a siker szerencsésével koronázza meg!

*

Nagyméltóságú Tisza Kálmán valóságos belső titkos tanácsos urnak!

Budapest.

Kegyelmes Urunk!

A nemzet bölcsé Deák Ferencz, szemben azon erős támadásokkal, melyekkel az általa és pártja által 1867-ben teremtett közjogi alap az országos pártok egyik jelentékeny töredéke által vitássá tétetett, sokáig fáradozott azon, hogy e közjogi alapnak Nagyméltóságodat Debreczen város akkori nagyérdemű képviselőjét megnyerje.

Nehéz napok nehezettek az időben a nemzetre.

Az ország hitele a végsőkig megfeszítve immár sülyedőben volt és a csak imént felébredt nemzeti létet enyészettel fenyegette. Nagyméltóságod ekkor mint jó hazafi, nem habozott a sülyedő hajó kormányát erős kezeibe venni, hogy azt megmentse.

Nagy és nehéz feladata a kormányzónak a közvélemény nyilvánulását törvényes korlátai között megtartani, a túlszaporító véleményeket természetes medrökbe visszaterelni meg nem engedni, hogy a törvény végrehajtására hivatott közegek rendeleteit ellensúlyozzák, a józan és higgadt ész követelményeit tullármázva a nemzetet forró lázba ejtsék, a nemzet létét kockáztassák.

Es Nagyméltóságod az igaz jó hazafi kormányzásának 15 esztendeje alatt folytonosan egész következetességgel ama állami főelvnek hódolván hogy „salus rei publicae suprema lex esto“, kormányzatának magas céljával a haza szellemi és anyagi felvirágzását tűzte ki, hogy egy erős, önálló és szabadelvű Magyarországot létesítsen, visszaállítván ez által Magyarországnak a külállamokkal szemben való tekintélyét is.

Hogy mennyire sikerült Nagyméltóságodnak a kitűzött célt elérnie? ez oly fontos kérdés, melyre a felelet csak a nemzet bíráló történetének lehet fentartva.

De a bírálat meggyőződésünk szerint és ha csak a magyar állami eszme folytonos hódításában, pénzügyi viszonyainknak rendezésében, hazánk kulturális, közigazgatási, ipar és kereskedelem tekintetében elért eredményeket tekintjük, Nagyméltóságodnak hátrányára nem csak hogy nem eshetik ki, de halás elismerésre kell, hogy a jelen és utókort kötelezze.

Mi, kik már régtől tántoríthatlan ragaszkodással viseltetünk Nagyméltóságodhoz, kik Nagyméltóságod érdemeit mindenkor kellőképp méltányoltunk, kik ennek látható bizonyítékát is nyújtandó székházunk díszterme részére Nagyméltóságod arczképét megszerztük, mintegy óhajunknak akarva kifejezést adni bárha magas szelleme és hazafisága örökre köztünk lengene, mely fájdalommal vettük hazánk történetében oly fontos eseményü azon tény, hogy Nagyméltóságod mint kormányzó m. kir. minis-terelnök, ez állásáról visszalépett.

Ezért és külön e végből összehívott rendkívüli közgyűlésünkben, Nagyméltóságodnak távozása felett mély fájdalomunkat kifejezést adandó rang, vallás és nemzetiségi különbség nélkül, összakarattal határoztuk el e bucsu levelet Excellentiához intézni és azt kiküldöttünk által átadva, szívünk legbensőbb rejtekéből kiható azon őszinte kívánságunknak adunk kifejezést, hogy hazánk nagy fiát, Magyarországnak 15 éven át volt Ministerelnökét Nagyméltóságodat az isteni gondviselés hazánk javára és díszeré sokáig éltesse.

Nagyméltóságú gróf Bethlen András földmívelésügyi m. kir. Minister úrnak!
Kegyelmes Urunk!

Folyamatban levő rendkívüli közgyűlésünkben örömmel és megnyugvással vettük tudomásul Ó császári és apostoli királyi Felségének azon legfelsőbb elhatározását, melylyel Nagyméltóságodat földmívelésügyi m. kir. ministerévé legkegyelmesebben ki- nevezni méltóztatott.

Öröm és megnyugvással azért mert Nagyméltóságodnak őseiből örökölt történelmünk számos lapjain fényesen tündöklő nevében, nemkülömben a közügyek és különösen a magyar állameszme tenyésztése körül eddig is szerzett érdemeiben, erős biztosítékát látjuk annak, hogy hazánk anyagi érdekeinek fejlesztésére irányult feladatának, gazdag szellemi tehetségénél fogva is a sikert biztosítandja.

Szükségtelen Nagyméltóságod előtt han- goztatnunk, hogy valamennyi tárca közül a földmívelésügyi bir reánk nézve legkivál- lóbb fontossággal mert hisz ösmeretesek Nagyméltóságod előtt azon felette szomorú viszonyok, melyek közé vár megyénk lakosságát, mely ugyszolván kizárólag földmíveléssel foglalkozik a vármegyénket

érintő és átmetsző számos folyók és csator- náknak majdnem évről évre megújuló árvizei sodorták; — azon számos nagyszabású sza- bályozási és ármentesítési társulatok, melyek erejüket túlhaladó áldozatok hozatala mellett az anyagi vég tönkre jutásunk meggátlása végett alakultak.

Nem tagadhatjuk meg e társulatok veze- tőitől az eddig elért sikerek üdvös ered- ményeit, de másrészt nem hallgathatjuk el azt sem, hogy törekvéseik a földmívelők kimerülésén és hogy további áldozatok meg- hozatalára képtelenek, a kellő sikert az állam anyagi támogatása nélkül biztosítani már nem képesek.

Es immár e téren elérkeztünk azon idő- höz, a melyben mindinkább mindenütt sőt a legilletékesebb helyekről is azon elv han- goztatik és válik uralkodóvá, hogy a viz- szabályozás országos érdek, mert az évről évre megújuló árvizek nemcsak az egyesek hanem az állam anyagi hanyatlásának is okozója, mert az árvizek által szenvedett veszteségek nemcsak az egyeseket hanem az államot is érzékenyen sújtja.

Ezért a midőn Nagyméltóságodat mint földmívelésügyi m. kir. ministert szívből üdvözlőnk és e feletti örömlünknek őszinte kifejezést adnánk, biztosítva Nagyméltósá- godat, hogy hazánk anyagi érdekeinek fej- lesztésére irányult nagy feladatánál bennünk mindenkor leghivebb támogatóra talál, vi- szont arra kérjük Nagyméltóságodat, hogy az árvizekből annyira szenvedett vármegyén- ket különös pártfogásába és kegyeibe fo- gadni méltóztatassék.

Irodalom, művészet és színház.

Műkedvelői előadás. Zombolyán az ottani úri fiatalság f. évi május hó 26-dikán, pün- kösd hétfőn műkedvelői színelőadást rendez. Előadják „Chassé-croisé“ egy felvonásos francia vígjátékot, Wiszkidenszky Anna és Hetey Ilnoka kisasszonyokkal a női szerepekben. Tervbe van még gróf Zichy Gézának „Trendig“-ja is, amennyiben sike- rül oly nagy számú műkedvelői erőt össze- hozni.

Magyar színészet megyénkben. Nagy-Szt- Miklóson f. hó 22-én, kedden kezdette meg előadásait Polgár jól szervezett társu- lata. Első előadásul az „Ideges nők“ című vígjáték került színpadra, kis számú közönség előtt. A N. Kikindán Szabó szinigazgató vezetése alatt működő társulat már második hete játszik kisebb-nagyobb sikerrel.

A „Pesti Hírlap“, mely valamennyi magyar lapnál gazdagabb és változatosabb tartalom- mal, naponta 16 sűrűn nyomott oldalon, vasár- és ünnepnapokon pedig 20—24 ol- dalon jelenik meg, s az összes napilapok közül egyedül hoz kéthetenként sorsolási tudósítót és külön zenemellékletet, jutányos áránál fogva is (negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr.) legjobban ajánlható mindenkinek. Mutatványszámokat egy le- velezőlapon kifejezett óhajra bárkinek egész hétig küld ingyen és bérmentve a kiadóhi- vatal (Budapest, Légrády testvérek, nádor- utca 7. sz.), hová az előfizetési pénzek is küldendők.

A „Képes Családi Lapok“ szépirodalmunknak e tizenkét éves harciosa, minden újabb szá- mával élénk bizonyítékát adja annak, hogy nemcsak legjelesebb íróinkat tudja zászalja alá csoportosítani, hanem hivatásának ma- gaslatán állva, a lelket művelve, az érzel- meket, az izlést nemesítve, akként szer- kesztetik, hogy azt minden rang-, rend-, nem- és korosztálybeli olvasója örömmel veszi keze közé s örömmel várja. Az előt- tünk tekvő legújabb, 16-ik számának követ- kező a változatos és érdekes tartalma. „Egy szép hyéna“ eredeti regény folyt) Tolnay Lajostól. „Egy levélre“ (költemény) Inczédi Lászlótól. „A kefe“ (műveltség történeti csevegés) Szendrőtől. „Képes könyv könyv nélkül“ (Andersen dán meséi, Valopük nyelv- ből fordítva) Madarassy Páltól. „A sorsüldö- zött család“ (eredeti regény folyt.) Palotay

Ákostól. „Végrendeletem“ (költői rajz) Bran- kovits Györgytől. „Csak az öreg fáig (költe- mény) Gáspár Mórtól. „A szárnyas koponya“ (elbeszélés folyt.) K. Beniczky Irmától. „A hét tükre“ Mephistótól stb. Regény mellék- leten: Beniczky Bajza Lenkének. „Az élet viharában“ című eredeti regénye fejeztetik be jövő számában már. „A való perек háza“ című angol regény közlése kezdődik. Képei: Emin pasa arczképe. A szumátrai óriás virág. Szerető. Az anya stb. mind igen szé- pek. A „Képes Családi Lapok“ melyet minden magyar családnak melegen ajánlunk a pártfogásába a „Hölgyek Lapja“ című divatmellékleteivel együtt, előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, egy negyed- évre 1 frt 50 kr., mely összeg a „Képes Családi Lapok kiadóhivatalába (Budapest V. Nagyköröna-utca 20. sz. küldendő.

HIREK.

Személyhírek. Hertelendy József főispán, Rónay Jenő alispán és Dániel László megyei főjegyző, kik a megyei küldöttség- gel a fővárosban időztek már visszatértek, a főispán ur azonban szombaton reggel hi- vatalos ügyben N.-Kikindára majd Temes- várra ismét elutazott. Lauk Gusztáv la- punk szerkesztője és Schäffer Antal pápai kamarás. apát plébános, kik rövid ideig Bécsben időztek szintén jó egészségben visszatértek.

Lakoma. Fornszek Béla a helybeli kir. törvényszék nemrég kinevezett ifju bi- rája f. hó 19-én igen sikerült lakomát ren- dezett a helybeli Klein-féle vendéglő külön termében, melyen a kir. törvényszék és ügyészség főbjein kívül barátai közül is többen részt vettek. A háziur vendégszere- tete virradatig fűzte egybe a jelenvoltakat, kik bizonyára egyhangulag megegyeznek abban, hogy az „installált“ törv. bíróban városunk társadalma igen rokonszenves és hasznavehető tagot nyert.

Uj pénzügyigazgatósági palota. A pénzügyigaz- gatóság munkaköre és ügymenetének tüze- tes megvizsgálása, valamint a hivatalos hely kérdésének megoldása végett pénzügymin- ister ur O Excellentiája Vörös Sándor osztálytanácsos urat küldte le, a ki f. hó 17-én városunkba érkezvén, három napi mű- ködése után 21-én Talapkovics pénz- ügyigazgató urral Pancsovára utazott, hon- nan másnap délután visszajöve, a részletes vizsgálatot ügyosztályonként egész 26-ig szigoruan folytatta s azt befejezve — kö- rülből elutazott. Ittléte alatt különben a hivatalos helyiségre nézve főispán ur O Méltóságával lépett érintkezésbe, a vár- megye nyugdíjalapjából amortisatio mellett emelendő megfelelő pénzügyigazgatósági pa- lota építése tárgyában. — E célra ugy halljuk a főtéren levő kincstári ügyészség jelenlegi helyisége van kiszemelve, a mely tervezet ha a pénzügykormány részéről — a mint reméljük is — elfogadtatnék: váro- sunk egy díszes épülettel emelkedik, a pénz- ügyi hatóság pedig valahára ugy a kincstár mint a közönség érdekeihez méltóan és egy helyen fog berendeztetni.

A szerb kongresszus. Karlócán e hó 24-én ül össze a szerb kongresszus, hogy megvá- lassza a patriarkhát. Nemcsak a közvetlenül érdekelt szerbség, hanem az egész ország közvéleménye nagy érdeklődéssel várja a választó kongresszus lefolyását. Nikolic Fedor báró királyi biztos f. hó 22-én tar- totta bevonulását. Útjában mindenütt kiváló rokonszenvvel fogadták, s ezt a hazafias irányzat kétségtelenül kedvező jelnek tekint- heti. A patriarkha választásánál mintegy 5 jelölt közt történhetik választás, ezek: Brankovics György temesvári, Stojkovic Arzen budai, Petrovics Vazul ujvidéki, Dimitrievics verseczi és Zsivkovic Teofil károlyvárosi püspökök. Stojkovic budai püspök, gyenge egészségi állapota és előrehaladott kora da- czára minden követ megmozgat, hogy har-

madszor is megválasztassék, kiteve magát annak, hogy a korona harmadszorra sem erősíti meg. Minthogy azonban 22 Horvát- és Szlavonországban megválasztott egyházugyűlési tag, ugyszintén 12 tag a temesvári püspöki kerületből és 5 tag a bácsi és budai püspökségből határozottan kinyilatkoztatták, hogy Brankovics temesvári püspökre fognak szavazni, valószínű, hogy Brankovics — kinek uegerősítése kétséget nem szenved — már az első választás alkalmával (a többséghez 37 szavazat szükséges), habár csak 2-3 szavazattöbbséggel is, meg fog választani. Utána még Petrovics újvidéki püspök, ki három év óta mint administrator végzi a patriárkha teendőit, bir kilátással a megválasztásra. Az igazolások 3-4 napot fognak igénybe venni, s a patriarkhaválasztás valószínűleg csak április 30-án fog megtörténni. A választás megtörténte után a kir. biztos Budapestre tér vissza, hogy a választási jegyzőkönyvet személyesen a kormány elé terjeszse. A legfelsőbb elhatározás kihirdetése végett azután Nikolics Fedor b. ismét Karlóczára utazik.

Betiltott népgyűlés. Wilhelm Ferencz helyb. czipézmester a helyb. rendőrkapitányi hivatalhoz f. hó 25-én intézett beadványában bejelentette, hogy vasárnap, azaz április hó 27-én az Ellmer-féle helyb. vendéglőben „Népgyűlés“ fog tartatni azon czélból, hogy azon a vasárnapi munkaszünet, továbbá a munkaidőnek rövidítése, valamint a május elseji munkásünnep megtartásának módozatai megállapittassanak. Andrassy Mihály városunk jeles erélyű rendőrkapitánya azonban a szándékolt gyűlést betiltotta, azon indokból, hogy sem a beadvány aláíróját, sem a vele előtte megjelent Homma Kálmán esztergályos mestert népgyűlés egybehívására hivatottnak nem tartja, továbbá egyikük sem nyújt kellő biztosítékot arra, hogy egy esetleges népgyűlés megtartása alkalmával a rend és csend meg ne zavartassék s végre, mert az Ellmer-féle vendéglőben ép f. évi április hó 27-én a helybeli munkások betegségyűző egylete tartja rendes évi közgyűlést, melyet egyleti ügyeinek elintézésében egyáltalán gátolni nem szabad.

A főkapitány egyszersmind kijelentette, hogy sem f. évi május hó 1-én sem azontúl munkásfelvonulásokat engedélyezni nem fog, egyttal intézkedett, hogy a város melletti kincstári erdőben a betiltott gyűlés a határozat kijátszásával meg ne tartassék. Teljesen egyetértünk a főkapitány ur eljárásával, ki helyes érzékkel azon törekszik, hogy városunkban a közrendmegne zavartassék. Mi teljesen meg vagyunk elégedve a mi közbiztonsági állapotjainkkal s legkevésbé sem óhajtunk a munkáskérdésben is a „művelt nyugottal“ lépést tartani.

Esküvők. Alföldi Ede, titeli kir. járásbirósági aljegyző f. h. 21-én vezette oltárhoz a n. becskerekeli evang. templomban Sörös Paula kisasszonyt Vecsera János megyei főpénztári irnok nevelt leányát. Az ifju párhoz Szalay József ref. lelkész szép beszédet intézett. Az esküvő után diszes lakoma volt a helybeli casino éttermében, melyen több sikerült toaszt mondatott az ifju pár boldogságára. — Karattur Arthur keresk. ministeriumi számtiszt Budapestről f. hó 26-án reggel fél 6 órakor vezette oltárhoz a helybeli róm. kath. egyházban gaádi Pálffy Gizella kisasszonyt, Pálffy Imre helyb. ügyvéd leányát. Tartós boldogságot kívánunk frigyükhöz!

Regatta majális. A „Torontál“ helybeli regatta club május hó 1-én majális rendez a csónokda helyiségeiben, mely regattázással, lawn-tennis játékkal és egyéb mulatságokkal lesz egybekötve. — Az életerős ifju egylet lawn-tennis pályáján f. hó 26-án volt a megnyitás. Az első játszmában Rónay Jenőné alispánné, Rónay Jenő alispán egyleti elnök, báró Feilitzsch Berthold és Kp.

Kovács László urak, — a második játszmában Daniel László főjegyző, dr. Mihalovits Ödön, dr. Pap Géza és báró Feilitzsch urak vettek részt. Az egylet korcsolya pályáján két lapdázó hely van berendezve s az egylet vendégeket mindenkor szívesen lát.

Athléta-club Zsombolyán. Mint értesülünk a mult hét folyamán a zsombolyai „fiatal erők“ athléta-egyesületet alakítottak, melynek elnökül gróf Csekonics Sándor urat sikerült megnyerniök.

Meghívó. A Torontálmegyei községi és körjegyzők egylete elnökségétől alábbi sorokat vettük: Torontálmegye községi és körjegyzők egyletének tisztelt tagjai felkéretnek, hogy az alapszabályok 4. és 12. §§-ai, — valamint a közgyűlés mult évi XVI-889. számú határozata értelmében ezennel Nagy-Szent-Miklós nagyközségébe összehívott s folyó évi május hó 12-én délelőtti 9 órakor Szerb-Nagy-Szt-Miklós község ház termében tartandó rendes évi közgyűlésen minél számosságban részt venni szíveskedjenek. A közgyűlést megelőző napon, azaz május hó 11-én délutáni 4 órakor Szerb-N.-Szt-Miklós község ház termében választmányi ülés fog tartatni, melyre a választmányi tagok ezennel hivatnak meg. — Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó, elnöki évi jelentés az egylet mozanatairól és ennek esetleges tárgyalása. 2. A lefolyt 1889. évi egyleti zárszámadások bemutatása, a választmány erre vonatkozó jelentésének meghallgatása és tárgyalása, végre a felmentvény megszavazása (14 §.). 3. A jövő 1891. költségelőirányzat és választmányi javaslat előterjesztése és megállapítása. 4. Küldöttségi jelentés a mult évben Budapestten tartott országos központi jegyzői egylet közgyűlésének lefolyásáról az erről felvett jegyzőkönyv bemutatása mellett. 5. Küldöttségi jelentés a mult évi közgyűlés VII-889. számú határozata folytán Arczfalvy Gyula indítványa felett az egylet decentralisatiója tárgyában; ennek, valamint a bemutatott és véleményezés végett kiadott alapszabálytervezet és küldöttségi javaslat tárgyalása. 6. Küldöttségi jelentés a mult évi közgyűlés XI-889. számú határozatával véleményezés végett kiadott „A községi számvitel és pénzkezelés Torontálmegyeében“ czimű Gaál József megyei alszámvéző által szerkesztet kézikönyv felett. 7. Küldöttségi jelentés az 1888. évi közgyűlés XI-888. számú határozatra Markovics Döme indítványa felett megyei temetkezési egylet létesítése tárgyában. 8. A tekintetes alispáni hivatalnak 2494-889. számú rendeletével kiadott s Gábor Ferencz egyleti tagnak 80 frt uti költség megtérítése iránt igényügyének tárgyalása. 9. A tekintetes alispáni hivatal 4549-890. számú intézményével kiadott s több egyleti tag dijhátralékára vonatkozó ügy tárgyalása. 10. Baranyamegye jegyzői egyletének az ügyrend 4. §-a értelmében központilag kiadott indítványa a jegyzői képesítési bizonyítványoknak országos érvényűvé emelése tárgyában. 11. Szatmármegye jegyzői egyletének az ügyrend 4. §-a értelmében központilag kiadott indítványa a vagyontalanul elhalt községi és körjegyzők tisztességes eltemetése czéljából létesítendő országos temetkezési alap létesítése tárgyában. 12. Ugyancsak Szatmármegye jegyzői egyletének az ügyrend 4. §-a értelmében a központi orsz. jegyzői egylet által kiadott indítványa a községi és körjegyzők által fizetett állami adók kétszeres számításának kérelmezése tárgyában. 13. D. Bodó Sándor egyleti tagnak indítványa, mely szerint egyletünk jövőben csak két tag által képviseltesse magát az országos központi jegyzői egylet évi közgyűlésén. 14. D. Bodó Sándor egyleti tag azon indítványának tárgyalása, mely szerint az egylet közgyűlésein részt venni óhajtó egyleti tagok számára ingyenes fuvar és napidíj volna kieszközölendő. 15. Jelentés a nyugdíjalap jelenlegi állapotáról. 16. A folyó évi szeptember havában Budapestten tartandó

országos központi jegyzői egylet közgyűlésére kiküldendő tagok nevezése és uti költségeinek megállapítása. 17. A megyebeli község jegyzői szigorló bizottságba jövő 1891. évi január hó 1-től való működési kezdettel 3 évre két rendes és egy póttag választása. 18. A közgyűlést megelőzőleg netalán még beadandó indítványok tárgyalása. Kelt N. Komlós, 1890. évi április hó 8-án. Suciú János, egyleti főjegyző, Schiller Lipót, egyleti elnök.

Gyermek holttest a csatornában. Nagy-Kikindán f. hó 19-én a Vesselinovits Misa-féle házban a lakó a csatorna kitisztítása alkalmával rongyokba burkolva egy gyermek holttestre akadt. Orvosi vélemény szerint a gyermek életképes volt. A kir. csendőrség a lelketlen anya után nyomoz; hallomás szerint, egy özvegy, fiatal német asszonyra esik a gyanu, ki időközben Kikindáról elköltözött.

Törvénytészi csarnok.

Végtárgyalások sorrendje: Április 26-án: Beszu Bukur, hamis tanuzás és súlyos testi sértés. — Popov Gyóka, halált okozó súlyos testi sértés. — Vajna Klekker Katalin, család.

Április 28-án: Jablonszki Károly, magánlak sértés.

Április 30-án: Dábity Gyura, s. testi sértés, — Gladits Petrov Ráda, s. testi sértés. — Magda Ferencz, jogtalan elcsajátítás.

A pancsovai főszolgabíró elleni merénylet ügyében, Pernyák Vasza és Pancsován György azért állottak a minap a pancsovai törvénytészi elött, mert gyanu terhelte őket, hogy részesei voltak a Radoszavljevics Dragutin főszolgabíró ellen Réva-Ujfaluban elkövetett merényletnek. Is vadlottak tagadták a vádat, a mit nem is lehetett rájuk bizonyítani, hanem e helyett élénk színekkel festették, hogy a csendőrök meg Roskulecz Lázár körjegyző mily embertelenül kintozták őket. A törvénytészi a két vádlottat felmentette és azonnal haza is eresztették; bevádolt körjegyzőt pedig felfüggesztették állásától.

Nem félt az Istent! Nagy-Komlóson a napokban Grobsorján Juon sogornőjét, Grobsorján Szavetát egy vasvillával agyonütötte. Az eset így történt: Grobsorján Juont a nagy-kikindai kir. törvénytészi súlyos testi sértés büntette miatt másfél évre elítélte. Ebben a bünperben Grobsorján ellen sogornője terhelőleg vallott és az e miatt neheztelt reá. A napokban az ottani uraság repáföldjén dolgoztak, dologközben Grobsorján neje és sogornője beszélgettek; a többi között a lelkiismeretről, a bünökről, a lélek halhatatlanságáról, a tulvilági életéről; mindezekről, persze, az ő felfogásuk szerint. Mire Szaveta annyit jegyzett meg egész nyugodtan: hogy ő nem hisz a tulvilági életben. Ha meghalunk, — mondá-vege mindennek. Erre a földön lehajolva dolgozó asszonyokhoz fordult a közelben foglalatok Grobsorján Juon is, ki mindvégig figyelemmel hallgatta a beszélgető asszonyokat s azt mondotta Szavetának, hogy azért is merészkedett hát ellene a törvény elött hamisan tanuskodni, mert nem féli az Istent s azzal a kezében volt vasvillával a mit sem gyanító asszony fejére oly csapást mért, hogy az rögtön összerogyott és kiszenvedett. Ez látva Grobsorján, futásnak eredt hazafelé; ott evett valamit s még az nap bejött Kikindára, hogy feljelentse magát, de ehhez nem volt elég lelki ereje. Másnap a kir. csendőrség elfogta s a zsombolyai kir. járásbiróságnak adta át.

LOTTOHUZÁSOK.

Temesvár, április 13-án: 17, 84, 65, 86, 39.
Jövő huzás április 26-án.
Brünn, április 16-án: 77, 30, 28, 44, 17.
Jövő huzás április 30-án.

G A Z D A S Á G.

A »Torontál« melléklete.

Torontálmege selyemipara.

II.

Nem csekély az eredmény, ha meggondoljuk, hogy a jelen nehéz viszonyai között jobbára csak 5—6 vármegye területén csakis a selyemgubók vételára czimén 1889-ben 792.022 frt, — az intézet működése vagyis 1880. év óta pedig összesen 2 739,946 frt fizettetett ki a többnyire szegény sorsu termelőknek.

A minden néven nevezendő összes kereset pedig, mely a selyemiparral foglalkozóknak ugyancsak jobbára a fentebb érintett 5-6 vármegye területén kifizettetett, 1889-ben 1.102,650 forint. — 1880-tól 1889-ig pedig összesen 3 939,899 frtot tett ki.

Torontálvármegye területén kifizettetett selyemgubók vételára fejében 1889. évben 80,824 frt, 1880-tól 1889-ig összesen 242,599 forint. A selyemiparral foglalkozók minden néven nevezendő összes keresete pedig Torontálvármegye területén volt 1889. évben 122,531 forint, 1880-tól 1889-ig összesen 476,969 frt.

Hogy a részvét ezen áldásos ipar gyakorlása iránt mindezen előnyök dacára sem nyilvánul oly arányokban, mint a minőkben az nyilvánulhatna és nyilvánulnia kellene, ennek oka a következő:

1. Számtalanok visszatartják magukat ezen általuk különben óhajtott kereseti ág gyakorlásától, mert habár a községben az eperfa előleges számban elő is fordul, a nmságu belügyminister ur 60972. 83. és 15874. 87 sz. rendeletei ellenére, melyeknél fogva a közhelyeken, például a közutakon, köztéren, utcák mentén levő eperfák lombjai selyemtenyésztési czélokra mindenki által szabadon használhatók, a tenyésztőket ily fákról a lombszedésben a lakosság közül többen roszakaratból gátolják.

2. A már meglevő eperfák sem lesznek kellőleg gondozva és megvédésük érdekében a minden néven nevezendő rongálás ellen a községi előljáróságok részéről a kellő ellenőrzés csak a legkritkább esetekben gyakoroltatik.

A közhelyeken, különösen a községek utcáin álló eperfák — eléggé sajnos — de igen sok esetben egyes háztulajdonosok által, a már fentebb is érintett roszakaratból inkább, mint tudatlanságból oly magasra felnyesetnek, hogy azokról a lombszedés teljesen lehetetlenné tétetik; továbbá:

bebizonyult tény, hogy az eperfa lombtermését a fának évenként bizonyos rendszer szerinti csonkítása jelentékenyen növeli.

Ma már mintegy 1500 selyemtermelő községe van az országnak és ezen intézet ezen községek mindegyikében, a közhelyeken álló eperfákat saját közegeinek felügyelete alatt évenként csonkíttatja.

Ha ezen kiküldött szakközegzek uti költségeiket és napdíjait számíttjuk, ugy bizton feltehető, hogy ezen mivelet községenként 4—5 frt kiadást okoz évente ezen intézetnek.

Ennek dacára voltak és vannak egyes községek, melyek előljárói vétkes könnyelműséggel határos gondatlanságukkal, a lomb szaporítására irányzott eme legjobb törekvést meghiusították, amennyiben a nyomtatásban nyert és rajzokkal felvilágosított, valamint az intézet szakközegzei által szóval és gyakorlatilag adott utasítások ellenére különféle

önérdekből, például csak azért, hogy egyéb magánczélokra több faanyagot nyerjenek, az eperfákat rosszul csonkíttatni engedék.

Már pedig a mennyire üdvös a fa csonkítása, ha az helyesen eszközöltetik, ép oly káros következményü, ha az rosszul lesz csonkítva.

3. Az eperfa szaporítása érdekében első sorban oda kell törekednünk, hogy a községi faiskolák a lehető legjobb karban fentartásának.

Igyekezzenek tehát a községek előljáróságai oda hatni, hogy a községi faiskolák a szó szoros értelmében vett faiskolának megfeleljenek.

Gondoskodjanak a faiskolák bekerítéséről, lássák el azokat — ha folyóvízzel nem bírna — kuttal, hogy az ültetvények a szükséghez képest öntözhetőek legyenek. Kezeltessék a faiskolát egy állandó munkás által, ki a dolgot érti és abba magát begyakorolni képes. Szerezzenek be a szükséges kerti eszközöket; őrizzenek ellen a faiskolák állapotát erélyesen, egyszerűen: igyekezzenek a községi előljáróságok elérni azt, hogy a községi faiskolák ne tekintessenek többé ugy, mint eddig sok esetben egy darab gazdátlan földnek, mely egyik vagy másik lakosnak vajmi gyakran nem megengedett önérdekből, magánczélokra ingyen vagy potom áron használatba bocsájtatható.

Megtörtént, hogy egyes községekben a községi faiskola valódi rendeltetésétől elvonatván, azt ép nem ritka esetekben még az előljáróságok egyik-másik tagja is igénybe vette és azt különféle gazdasági vagy konyhaveteményekre használta.

Torontálvármegye területén, mint ez a mellékelt kimutatásból látható, ez időig 99,184 darab eperfa lett közhelyekre kiültetve.

Vajjon hány létezik még ezekből?! Hány ment ezen fák közül tönkre csak azért, mivel rosszul lett ültetve; az elültetés előtt gyökerei a tavaszi szárító szeleknek gondatlanságból kitétetek, vagy pedig kiültetve öntözve és megóvásuk czéljából karóval és tuskével körül foglálva nem lettek.

Ha mindezen visszaéléseket megszüntetik, vagyis ha majd a községi faiskolák eredeti czéljuktól nem lesznek elvonva, abba nem lesznek többé gazdasági és konyhanövények egyes önérdekü magánügyének által termelve, akkor majd nem lesz kénytelen ezen intézet egy-egy községbe 5—6-szor ismételve eperfamagot küldeni, akkor majd lesz hely a községi faiskolákban fiatal fák ültetésére és nevelésére; a már meglevő eperfák pedig — ezen valódi kincsei az országnak — a mindennemü rongálásoktól jobban meg lesznek óva, mint eddig voltak.

Ismerjék fel tehát valahára a községi előljáróságok a községi faiskola valódi jelentőségét, melynélfogva az egy áldásos hazai ügy kiindulási pontját képezi. Mert a selyemipar meghonosítása országos érdek; mely csak ugy lesz meghonosítható, ha az erre szükséges intézkedések következetesen és erélyesen megtétnek, azok végrehajtása pedig hazai kötelességnek tekintetik, mint ezt már 50 évvel ezelőtt hazánk egyik legnagyobb fia, gróf Széchényi István hirdette, mondván:

„Kimeríthetlen mennyiségü szederfák ültetése, ápolása, fentartása hazai kötelesség, ha

kötelesség a honi gazdagulás, s ekkép a nemzeti erő minden s még legkisebb forrását is megnyitni, s csak egyik mezejét a hazai iparnak parlagon hagyni bűn, s ha kötelesség mindenek előtt oly tárgyat mozdítani elő, melynek haszna nem egyes kiváltságosokra háramlik egyedül, hanem jótékonyága mint a napsugár mindenkit egyenlően érint. Legyen csak elég szederfa-levél s a többi bizonyosan el nem marad.“

KÜLÖNFÉLÉK.

A halak gyors lepikkelyezése. Általában szokás, hogy a halakat a pikkelyektől késsel tisztítják le, a mi — különösen apróbb halaknál — a gazdasszonyoknak nem kis bosszúságot okoz, mert a mütét nagyon hosszadalmas; ha ezt még a halaknak eleven állapotában végzik, ez meg megrovandó állatkinzás. Sokkal egyszerűbben végezhetni e munkát, ha a halat legelőbb a nyakszirten hegyes késsel megszurjuk, miáltal a gerincez szétválasztatván az agyvelőtől, a hal rögtön kiadja páráját, mire durva ronggyal letöröltetik, hogy a rajta levő nyálkát eltávolítsuk. Erre nem egészen forró (50-60° R.) vízbe néhány pillanatig bemártjuk, miáltal a pikkelyek — miként a baromfiaknál a tollak — a bőrben meglazulnak s egész könnyen letisztíthatók.

Az ágy-toll tisztítása. Az ágyneműekben levő tollat következő módon lehet házilag tisztítani. Mindenekelőtt néhány napig gyenge szóda-oldatban áztatjuk; ekkor szitára öntjük, hogy a folyadék lefolyjék róla, mire tiszta vízzel megmossuk és hálókön megszáritjuk. Egy másik tisztítási mód a következő: Vegyünk 5—10 kg. tisztára mosott kavicsot, tegyük üstbe s tartsuk parázs fölé, hogy áttűzesedjék, azután a tollal együtt töltsük nagy zsákba s mindaddig míg a kavics ki nem hül, keverjük vagy rázzuk jól össze, a mit legczélszerűbben ugy lehet végezni, hogy két ember megfogja a zsák két végét, jól ide-oda lóbálja, s néha megfordítja. Mindennek gyorsan kell végbe mennie, hogy a kövek ne hüljenek ki nagyon hamar. A tollat ezután kezünkkel felrázzuk s a kavicsot, melyre a tollnak minden piszka rátapadt, kiválasztjuk belőle.

A finom kerti pázsit közé vessünk-e réti herét? Ez több ízben már vitás kérdéssé vált. A hol mint minden jó talajban, tisztán a fűféléből is elég sűrű kerti pázsit képződik, nem ajánljuk azt; ellenben a hol a talaj száraz, s egyetlen fűnem sem képez benne sűrű pázsitot, mert a nap heve kipörköli, ott a réti here majdnem nélkülözhetetlen. Hol a pázsitot géppel mindig kurtára nyírják, ott a lóhere nem virágzik, nem ereszt indákat és a csenkész füvekkel együtt szép pázsitot képez.

Tartós gyógsiker. Fájdalmas csúznál a derék, testrészek és a forgó köszvényes bántalmainál a „Moll-féle francia borszesz és só“-val való bedörzsölés kiválóan használatik. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógszerész és cs. k. udv. szállító által, Bécs I., Tuchlauben 9. — Vidéki gyógszertárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Felelős szerkesztő: **Lauka Gusztáv.**
Főmunkatárs: **Kp. Kovács László.**

VASUTÜGYEK.

(Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.)

Meghívás

a szabadalmazott osztrák-magyar államvasut-társaság szavazatképes részvényeseinek 1890. évi május hó 22-én tartandó harminczötödik rendes közgyűlésére.

A t. cz. részvényes urak az alapszabályok 36. §-a értelmében egybehívott, 1890. évi május hó 22-én délelőtti 11 órakor a társaság igazgatási épületében Budapesten, Teréz-körut 62. sz. a. megtartandó harminczötödik rendes közgyűlésre ezennel meghívottnak.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az 1889. évi számadás és zárszámadás jóváhagyása és határozathozatal a tiszta jövedelem hováfördítése iránt.

2. Az együttes tanács által az előljáróságba (az alapszabályok 25. §-a) eszközölt pótválasztások jóváhagyása és az előljáróság megújítása az alapszabályok 20. §-a értelmében. —

A szavazatképesség s ennek gyakorolhatása tekintetében a társasági alapszabályok 32., 38. és 41. §§-aira utalattik.

Legalább 20 darab részvény bírása egy szavazatra jogosít, azon megszorítással azonban, hogy egy részvényes 20 saját jogosult szavazatnál többet magában semmi esetre sem egyesíthet.

A szavazati jog meghatalmazott által is gyakorolható, ez utóbbinak azonban szintén szavazatképes részvényesnek kell lennie és saját 20 szavazatán kívül legfeljebb még 40 idegen szavazatot vállalhat.

Meghatalmazás esetében az igazolási jegy hátlapjára nyomtatott meghatalmazás a meghatalmazó által sajátkezűleg kitöltendő és aláírandó.

Ennélfogva azon részvényes urak, kik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, felkéretnek, miszerint részvényeiket vagy azon esetben, ha azokat a társasági letétpénztárnál letéteményezték volna, letétjegyüket legkésőbb bezárolag f. é. május hó 7-éig a társaság főpénztáránál Budapesten vagy Bécsben, vagy a választmány pénztáránál Párisban, valamint a Credit Lyonnais pénztáránál Párisban átvételi elismervény mellett letenni és azokért egyidejűleg a saját nevékre szóló, közgyűlésre érvényes igazolási jegyeket átvenni sziveskedjenek.

A részvényes urak felkéretnek, miszerint meghatalmazásaikat a közgyűlés összejövele előtt legalább három nappal a társaság főpénztáránál Budapesten vagy Bécsben bemutatassák.

A részvényes és letétjegyek visszaszolgáltatása a közgyűlés megtartása után fog megtörténni.

Budapest, 1890. évi április havában.

*

Meghívás

a szabadalmazott osztrák-magyar államvasut-társaság szavazatképes részvényeseinek 1890. évi május hó 22-én tartandó rendkívüli közgyűlésére.

A t. cz. részvényes urak az alapszabályok 36. §-a értelmében egybehívott 1890. évi május hó 22-én délelőtti 10 órakor a társaság igazgatási épületében Budapesten, Teréz-körut 62. sz. a. megtartandó rendkívüli közgyűlésre ezennel meghívottnak.

A tanácskozás tárgya:

Felhatalmazás új sorozatu 4 százalékos kötvények kibocsátására 30 millió forint = 60 millió márknyi összeg erejéig, új, már befejezett illetve átalakított vonalrészek építési költségeinek fedezésére és oly új vonalak építési céljából, melyeknek engedélyezése kérelmezett.

A szavazatképesség s ennek gyakorolhatása tekintetében a társasági alapszabályok 32., 38. és 41. §§-aira utalattik.

Legalább 20 darab részvény bírása egy szavazatra jogosít azon megszorítással azonban, hogy egy részvényes 20 saját jogosult szavazatnál többet magában semmi esetre sem egyesíthet.

A szavazati jog meghatalmazott által is gyakorolható, ez utóbbinak azonban szintén szavazatképes részvényesnek kell lennie és saját 20 szavazatán kívül legfeljebb még 40 idegen szavazatot vállalhat el.

Meghatalmazás esetében az igazolási jegy hátlapjára nyomtatott meghatalmazás a meghatalmazó által sajátkezűleg kitöltendő és aláírandó.

Ennélfogva azon részvényes urak, kik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, felkéretnek, miszerint részvényeiket, vagy azon esetben, ha azokat a társasági letétpénztárnál már letéteményezték volna, letétjegyüket legkésőbb bezárolag f. é. május hó 7-éig a társaság főpénztáránál Budapesten vagy

Bécsben, vagy a választmány pénztáránál Párisban, valamint a Credit Lyonnais pénztáránál Párisban átvételi elismervény mellett letenni és azokért egyidejűleg a saját nevékre szóló, a közgyűlésre érvényes igazolási jegyeket átvenni sziveskedjenek.

A részvényes urak felkéretnek, miszerint meghatalmazásaikat a közgyűlés összejövele előtt legalább három nappal a társaság főpénztáránál, Budapesten vagy Bécsben bemutatassák.

A részvényes és letétjegyek visszaszolgáltatása a közgyűlés megtartása után fog megtörténni.

Budapest, 1890. évi április havában.

*

Osztr.-magyar vasuti kötelék. — Az osztr.-magyar vasuti kötelék 1888 márczius 1-én életbeléptetett díjszabása II. részének 5-ik füzetéhez 1888 június hó 15-én megjelent függelékhez f. évi május 1-én az I. pótlék jelenik meg, a mely a 4. kivételes díjszabásnak fakéregre vonatkozó új, illetve megváltoztatott díjtételeket Budapest fővárosi közraktárak állomásnak a haszonfa stbre vonatkozó 12. kivételes díjszabásba való bevonását, a 12. kivételes díjszabás haszonfa stbre vonatkozó díjtételeinek megváltoztatását, a 21. kivételes díjszabás kénkovandra vonatkozó díjtételeinek megváltoztatását, és végre új kivételes díjszabásokat fapapiranyagra (Cellulose), rézsodrony, réz stbre, natrium bisulfat, kénsav, szikso és horganypléh-küldeményekre tartalmaz.

Ezen pótlék példányai a részes vasutaknál és nevezetesen, a szab. osztr.-magyar államvasut-társaság igazgatóságánál (Teréz-körut 60. sz.) kaphatók.

*

Közvetlen I. és II. osztályu kocsik közlekedése Budapestről Karlsbadba. — F. évi májás 1-től kezdve „Budapest osztr.-magyar államvasut“ pályaudvaráról a délutáni 2 óra 35 perczkor induló 4. számú gyorsvonattal egy közvetlen Karlsbadig menő I. és II. o. koci fog közlekedni.

Ugyanezen naptól fogva egyidejűleg a „Prága osztrák-magyar államvasut“ pályaudvaráról reggeli 7 órakor Karlsbad és Franzensbad felé indult futárvonat ismét forgalomba helyeztetik, úgy hogy az érkezés Karlsbadban 11 óra 17 perczkor, Franzensbadba pedig 12 óra 47 perczkor leend.

H i r d e t é s e k.

1055. sz. kig. 1890.

(125—3.3)

Pályázat.

A megye tettes bizottsága f. évi február hó 24. 163.-1385. ex 1890. sz. alatt kelt határozatával, Klekk, Lázárföld és Zsigmondfalva községre nézve, a szülésznői karnak feloszlását engedélyezvén, önálló szülésznői állomások szervezését helybenhagyta.

Ennek kifolyásából ezennel közhírré tétetik, hogy a szülésznői állomásnak betöltésére nézve a választás Klekk községhezánál f. évi ápril hó 28. d. e 9 órakor, Lázárföld községhezánál f. évi ápril 28-án d. e. 11 és Zsigmondfalva községhezánál f. évi ápril hó 28. d. u. 3 órakor fog megtartatni.

Klekk községben az évi fizetés 30 frt, minden szülés után a díj 2 frt, Lázárföld községben évi fizetés 30 frt, minden szülés után a díj 1 forint 50 kr., Zsigmondfalva községben évi fizetés 60 frt, minden szülés után a díj 2 frt.

A pályázni szándékozók, kik a magyar és német nyelvet bírják, és jogosultságukat oklevéllel vagy képesített bizonylattal igazolni kötelesek; hogy felszerelt folyamódványait f. évi ápril 27-éig alólirottán benyujtsák.

Nagy-Becskerek, 1890 ápril 8.

Bakálovich, főszolgabíró.

Üzletmegnyitási jelentés.

Van szerencsém Nagy-Becskerek város és környéke t. közönségét tisztelettel értesíteni, hogy helyben

főutcza, Pyrra-féle házban

Mödlingi czipőáru-gyár raktárát

megnyitottam s ajánlom legnagyobb választéku raktáromat mindenemü uri, női és gyermek-czipőkben legolcsóbb szabott áron.

Nagy raktár minden alkalmi czipőkben.

Kiváló tisztelettel

a Mödlingi czipőáru-gyár képviselőjében:

Herzfeld Vilmos.

(138—1.1)

1025. sz. kig. 1890.

(137—2.1)

Pályázat.

A bega-szent-györgyi községi kör-
szülésznői állomás — B.-Szt György
székhelylyel — a volt szülésznőnek
elhalálózása folytán üresedésbe jövén,
a választást f. évi május hó 6-án,
reggeli 9 órára, Bega-Szent-György
község-házánál kintüöm.

A járandóság 120 frtból áll, ebből
fizet: Bega-Szt-György község 74 frt
88 kr., Ittvárnok község 22 frt 56 kr.,
Rogendorf község 15 forint 04 kr.,
Szöllős-Ittvárnok község 7 frt 52 kr.,
azonkívül minden szülés után 1 frt díj.

Mindazok, a kik pályázni óhajtanak
és képzettségüket igazolják, a magyar,
német, szerb és bolgár nyelvet szóval
birják, felhivatnak, hogy a felszerelt
folyamodványt f. évi május hó 4-éig
alólirotnál benyujtsák.

Nagy-Becskekerek, 1890 ápril 17.

Bakalovich, főszolgabíró.

1432. sz. 1790.

(135—2.2)

**Birtokeladási
árverési hirdetmény.**

A Torontálsziget (Szakula) község hatá-
rában levő révvámjognak 1500 frt kikiál-
tási ár mellett leendő eladása iránt N.-Becs-
kereken a m. kir. kincstári ispánság hiva-
talos helyiségében 1890. évi május 13-án
d. e. 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok tár-
gyalásával egybekötött nyilvános árverés
fog tartatni.

Az árverés megkezdése előtt a kikiáltási
ár 10 százaléknak megfelelő bánatpénz
teendő le, az 50 kros bélyeggel és 10 szá-
zalék bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt aján-
latok a szóbeli árverés megkezdése előtt az
árverelő bizottság elnökének kezéhez adan-
dók át, az írásbeli ajánlatokban a meg-
ajánlott vételár számokkal és betűkkel ki-
írandó és határozottan kijelentendő, hogy
ajánlattevő a feltételeket ismeri és azok
minden pontjának magát feltétlenül aláveti.

A közelebbi árverési és szerződési felté-
telek a nagy-becskereki m. kir. kincstári
ispánságnál és ezen kir. jószágigazgatóság-
nál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.
Temesvár, 1890 április hó 13-án. A m. kir.
jószágigazgatóság.

3925. sz. 1890.

(131—2.2)

Hirdetmény.

Az 1883. évi 44. t.-cz. 16. §-a értelmében
ezennel közhírré tétetik, miszerint a helybeli
magyar kir. pénzügyigazgatóság által felül-
vizsgált Nagy-Becskekerek város 1890. évi
I., II. osztályu keresetadó-lajstroma f. évi
ápril hó 20—27. napjai közötti időben s így
8 napon át a városi alszámvevői irodában
közzemlére kitétetni fog, miért is Nagy-
Becskekerek város I., II. osztályu keresetadó-
kötelesei figyelmeztetnek, hogy netáni fel-
szólamlásaikat és pedig:

a) Azon adózók, kik I., II. osztályu ke-
resetadóval már mult évben voltak megróva,
a lajstrom kitételének napját,

b) Azon adózók, kik I., II. oszt. kereset-
adóval folyó évben első ízben rovatnak meg,
adótartozásuknak az adókönyvecskébe tör-
tént bejegyzését, követő 15 nap alatt a
városi alszámvevői irodában írásban vagy
élőszóval előterjeszthetik.

Megjegyeztetik azonban, hogy a kitézött
határidőn túl beadott felszólamlások figye-
lembe vehetők nem lesznek.

Nagy-Becskekerek, 1890 ápril 12.

Krsztics János.
polgármester.

3840. sz. 1890.

(132—2.2)

Hirdetmény.

Az 1883. évi 44. t.-cz. 16. és 18. §§-ai
értelmében közhírré tétetik, miszerint a hely-
beli m. kir. pénzügyigazgatóság által készi-
tett N.-Becskekerek város 1890. évi tökekamat
és járadékadó-lajstroma f. évi április hó
20—27. napjai közötti időben, s így 8 napon
át a városi alszámvevői irodában közzem-
lére kitétetni fog; miért is Nagy-Becskekerek
város tökekamatadó-kötelesei figyelmeztet-
nek, hogy netáni felszólamlásaikat és pedig:

a) Azon adózók, kik tökekamat- vagy
járadékadóval már mult évben voltak megró-
va, a lajstrom kitételének napját;

b) Azon adózók, kik tökekamat- vagy
járadékadóval f. évben első ízben rovatnak
meg, adótartozásuknak az adókönyvecskébe
történt bejegyzését követő 15 nap alatt a
városi alszámvevői irodában írásban vagy
élőszóval előterjeszthetik.

Megjegyeztetik azonban, hogy a kitézött
határidőn túl beadott felszólamlások figye-
lembe vehetők nem lesznek.

Nagy-Becskekerek, 1890 ápril 12.

Krsztics János.
polgármester.

3177. sz. tkvi 1890.

(139—1.1)

Arverési hirdetmény.

A nagy-becskereki kir. tvszék mint tkvi
hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Kiss János
ügyvéd által képviselt Damján Tósa hagyaté-
ka végrehajthatónak Damján Pánta, Jon és
Györgye kis-toráki lakosok végrehajtást
szenvedők elleni 600 frt tökekövetelés és
jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést
elrendelte.

Ennek folytán a n.-becskereki kir. tszék
kerületében levő Kis-Torák községi 226. sz.
tlkjkvben A. I. 3—10 sz. és 1453a, 1655a,
1775a, 1969a, 2309a, 2526a, 2580a, 3112a,
hrs. a foglalt egy egész úrbéri telek felé-
nek végrehajtást szenvedettek megillető
3/8 része 1140 frt kikiáltási áron 1890.
május hó 10-én d. e. 10 órakor Kis-Torák
község-házánál megtartandó nyilvános árve-
résen következő feltételek alatt fog eladás
alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül
ígéretet senki sem tenne, az árverésre kité-
zett birtok szükség esetén a kikiáltási áron
alól is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az in-
gatlan kikiáltási árnak 10%-át, vagyis
114 forintot készpénzben vagy az 1881. évi
LX. törv.-czikk 42-ik §-ában jelzett árfo-
lyammal számított s az 1881. é. nov. 1-én
3333. sz. alatt kelt m. kir. igazságügyminis-
teri rendelet 8. §-ban jelölt óvadékképes ér-
tékpapirban a kiküldött kezéhez letenni,
vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §. értel-
mében a bánatpénznek a bíróságnál történt
előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt
átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hi-
vatali órák alatt ezen kir. tvszék tlknyvi
irattárában és Kis-Torák község-eljárósá-
gánál megtekinthetők.

Kelt a n.-becskereki kir. tvszék tlknyvi
hatóságánál 1890. évi márcz. 25-én. — Kiss
Sándor, kirendelt tlknyvi bíró.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség b.
tudomására hozni, hogy

férfi-szabóüzletemet,

mely eddig a Szávits István-féle házban
(kigyó-uteza) volt, az Ormódy-féle házba,
(Vármegyeház-uteza) tettem át.

A n. é. közönség szives pártfogásába
továbbra is kéri.

Kovács Lajos,
férfiszabó.

(126—3.3)

Pleitz Fer. Pál**könyv- és könyomda, könyvkereskedés
Nagy-Becskekereken**

ajánlja magát

minden a nyomdászati szakmába vágó munkák gyors és izléses elkészítésére
jutányos ár mellett.

Felvételi iroda: Hunyadi-utcza 10. szám.

GERSTER E. MIKLÓS

illatszer-chemikus
kedvelt

különlegességei:

Ninon-crème, kitünő orvosiilag ajánlott arc- és kézfinomító szer. Nem festék, de ártalmatlan növényalkotó részekből összetett szer, melyet a bőr teljesen felszív és ezáltal fénytelen, sima és bársonypuha lesz. — Eltávolít minden bőrtisztatlanságot, mint májfoltok, szeplő, bőrtarka (Mitesser) stb. és már rövid használat után üde színt kölcsönöz a bőrnek. A bőrt nem zsirozza s így használata kellemes. — 1 nagy téglgyárt dobozban 1 frt 50 kr.

A crème használata előtt szükséges, hogy az arcot és kezeket megmossuk **Ninon-szappannal**, melynek drbja 40 kr.

„**Nemzeti Casino**“-illat, a mágnás casino által elfogadott legújabb intenzív és tartós illatszer. — 1 frt 50 kr., 2 frt 50 kr. és 4 frt.

„**Tonco**“, legújabb kedvelt, kellemes illatáért kiténtetett hölgyillat. — 1 frt 50 kr. (352-15,10)

Nagybecskereken egyedül kapható
Menczer Lipót
gyógyszerész urnál.

Cs. kir. szab. oszt.

Phönix biztosító Társaság

(Alapított 1860-ban.)

Jutányos jégbiztosítás.

Társaságunk mint minden évben úgy most a lehető legnagyobb előnyökben részesíti feleit. Netaláni károk gyorsan, méltányosan és igazságosan számitatnak fel és fizettetnek ki.

Bővebb felvilágosításokat készségesen ad és nyomtatványokkal díjmentesen szolgál tisztelettel alulirt, valamint minden községben létező ügynökségünk.

A cs. kir. szab. oszt.
Phönix biztosító Társaság főügynöksége
Nagy-Becskereken. (130-2,2)

Az kétségtelen, hogy gyakran egészen egyszerű, könnyen beszerezhető házszer meglepően gyors gyógyulást szerzett. „A Betegbarát“ című kis íratban még bizonyítékokat is találunk arra nézve, hogy még hosszas, reménytelennek nevezett esetekben is, gyógyulás állott be. Minden betegnek el kellene olvasni azon könyvet; Richter kiadóintézete Lipcsében ingyen megküldi.

(376b)

H

Kronsteiner Károly

első cs. kir. oszt. magy. kizárólagosan szabadalmazott

Homlokzat-festék-gyára

Bécs, III. Hauptstrasse 120, saját házban.
Kitüntetett arany érmeikkel.

Főraktár Nagy-Becskereken Prandell Rezső urnál.

Szállítója a fő- és hercegi birtok- és a cs. és kir. katonai kezelőségek, valamennyi vasutak, ipar-, hegy- és három-társulatok, a legtöbb építkezési vállalkozó és építőmester, valamint sok gyár- és birtoktulajdonosnak.

Ezen homlokzat-festékek 1860 óta vannak forgalomban és előszeretettel használnak épületek, különösen: paloták, nyaralók, templomok, iskolák, nyilvános intézetek, belső lakosztályok stb. efélék befestésére.

Ezekből 36 különféle minta áll rendelkezésre, kilója 16 krtól feljebb, mérszben feloldható, száraz állapot és poralakban küldetik el, és tekintettel az alapszín tisztaságára az olajmázolással egészen azonos.

Mintakártyák és használati utasítások kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek meg.

Figyelemztetés! Mintakártyáim számai és alapszíneiben egészen hasonlóan utánoztatnak, azért kérem, ezégem és czimemre figyelemmel lenni. (116-10,4)

1581. sz. 1890.

(128-3,3)

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye pancsovai járásba kebeleztetett Sztarcsova községében üresedésben lévő bábai állásra pályázat hirdettetik s a választás határnapjául f. évi május hó 6. napján, d. e. 9 órája a község házához ki-tüzetik.

Felhívtnak tehát mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy oklevelükkel, valamint eddigi szolgálataikról és erkölcsi

magaviseletükről tanuskodó bizonylatokkal felszerelt kérvényüket legkésőbb f. évi május 3-ig alólírotthoz nyujtsák be.

Ezen állás következő javadalmazásokkal jár: a) Évi 60 forint a községi pénztárból negyed évenként előre fizetve.

b) Szülési eseteknél minden fizetni képes szülőnőtől 1 frt, fizetni képtelenek ingyen kezelendők.

c) Természetbeni szabad lakás.

Pancsova, 1890 ápril 1.

Radosavlyevics. főszoigabiró.

Groszmann Zsigmond

okl. mérnöknek

m ű s z a k i i r o d á j á b a n

Nagy-Becskereken

belvizlecsapolási, földmérési, tagosítási, nemkülönben a magasépítézet körébe tartozó bármínemű munkák utólagos és mérsékelt díjazás mellett elvállaltatnak. (127-52,2)

IRODA: Begasor, Sinkay-féle ház, a gőzhajózási ügynökség mellett.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás

Nyári gyógyítás

Őszi gyógyítás

Téli gyógyítás

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörccs, nyálk, gyomorgégés, székrekedésnél, májbajok, vértolulás, aranyér és a legkülönbetebb női betegségeknel. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktarak az ország minden nevezetesebb gyógyszer-táraiban. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Széküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ütő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívesen „Isten fizesse meg“-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé tessik. Tisztelettel

Steinko P. J., lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL-FELE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használat köszvény, csúz, mindennemű testfájdalmak és benulásnál; burogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok, gyladasoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen rosszullet, bányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.

Raktarak az ország minden nevezetes gyógyszer-tar és anyagkereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvarl szállító. Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Széküldés naponta utánvéttel. Ket üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitünő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagy-szerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel

(265-36) Hornof, lelkész Micholup-ban.

Kapható Nagy-Becskereken: Menczer Lipót, Kellner József és Kovács Sándor gyógyszer. uraknál.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagy-Becskereken.

HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskerek, 1890. évi ápril hó 27-én.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának 1890. május hó 19-én folytatva tartandó rendes tavaszi közgyűlésének tárgysorozata.

Előadó: Daniel László, főjegyző.

A m. kir. belügyministeriumnak 14127/90. sz. a. kelt rendelete több megyei tisztviselő nyugdíjazására vonatkozólag.

A m. közigazgatási bizottság átteszi Capdebó Lajos és Sándornak Györgyház község által a torontáli helyi érdekű vasutak építésére megszavazott összeg megállapítása tárgyában hozott képviselő-testületi határozata ellen beadott felebbezését.

A m. alispán bemutatja az ujonnan szerkesztett házalási szabályrendelet tervezetét.

Trifunác Mihály és társának Nagy-Kikinda község szervezési szabályrendeletét jóváhagyó határozat ellen beadott felebbezése.

A m. ügyészség véleményes jelentése Nagy-Szt Miklós község szervezési szabályrendeletére vonatkozólag.

Nagy Becskerek város kérvénye a Nagy-Becskereken furandó ártézi kut furatási költségeihez leendő hozzájárulás iránt.

Virágháty Elek bánlaki községi orvosnak végkielégítése iránti kérvénye.

A m. számvevőség betejjeszti a m. házi pénztár 1889. évi zárszámadását.

Csongrád vármegye közönsége átteszi a vármegye autonomia épségben fenntartása tárgyában a képviselő házhoz intézett feliratát.

Alsó-Fehérmegye közönsége pártolás végett átteszi a vármegyék önkormányzati és tisztviselő választási jogának fenntartása végett a képviselőházhoz intézett feliratát.

A bassahidi segéd jegyzői választás ellen beadott felebbezés.

A nagy-kikindai főbiró betejjeszti Mokrin község képviselő-testületének a nagy vendéglő épületben levő lakhelyiség bérbe adása tárgyában hozott határozatát.

Előadó: Rigó István, aljegyző.

Ügyészi vélemény Szerb-Ittebe k. 1884. évi számadási térítményére vonatkozólag.

A nagym. m. kir. vallás- és közoktatásügyi ministeriumnak 8801. számú rendelete a nagy-kikindai gymnasium államosítására vonatkozólag.

A török-kanizsai főbiró betejjeszti Csóka község képviselő-testületének állandó rendőrség szervezés tárgyában hozott határozatát.

A központi főbiró betejjeszti a Bótos községi örök választása ellen beadott felebbezést.

Az alibunári főbiró betejjeszti Számos község képviselő-testületének a birtokivek helyesbítése tárgyában hozott határozatát.

Előadó: Dr. Pap Géza, tb. főjegyző.

Alispáni jelentés a Torontáli helyi érdekű vasutak állomásaitól a községekbe vezető utak kiépítésére vonatkozólag.

A zombolyai főbiró betejjeszti a nagy-komlósi községi előljáró választás ellen beadott felebbezést.

A nagy-kikindai főbiró betejjeszti Nákófalva község képviselő-testületének Gruity Ranko ügyvéd munkadíja tárgyában hozott határozatát.

A zombolyai főbiró betejjeszti N. Czernya község képviselő-testületének a községi előljárók fizetésének leszállítása tárgyában hozott határozatát.

Nagy-Becskerek város polgármestere betejjeszti a városi képviselő-testületnek Schuh Miklós segélyezése tárgyában hozott határozatát.

A perjámosi főbiró betejjeszti Perjámos község által megvett korcsma épületekre vonatkozó szerződést és a kölcsönről szóló kötelezvényt.

A megyei számvevőség jelentése Kis-Zombor községben behajthatlanná vált közköltség tartozás leírására vonatkozólag.

A m. számvevőség jelentése Nagy-Becskerek városban behajthatlanná vált közmunka váltás tartozások leírására vonatkozólag.

A m. ügyészség jelentése a tóbai körjegyzőséghez tartozó községekben behajthatlanná vált közmunka váltás tartozásaira vonatkozólag.

A m. ügyészség jelentése Feketető községben behajthatlanná vált közmunka váltás tartozások leírására vonatkozólag.

A m. árvaszék betejjeszti Nagy-Tószeg község 1889. évi gyámpénztári számadását.

A m. árvaszék betejjeszti Németsanád község 1889. évi gyámpénztári számadását.

A m. árvaszék betejjeszti Nagy-Teremia község 1889. évi gyámpénztári számadását.

A m. árvaszék betejjeszti Masztort község 1889. évi gyámpénztári számadását.

A megyei árvaszék betejjeszti Grabác község 1889. évi gyámpénztári számadását.

A megyei árvaszék betejjeszti Csátád község 1889. évi gyámpénztári számadását.

A megyei árvaszék betejjeszti Bogáros község 1889. évi gyámpénztári számadását.

A megyei árvaszék betejjeszti Nagy-Ősz község 1889. évi gyámpénztári számadását.

A megyei árvaszék betejjeszti Lovrin község 1889. évi gyámpénztári számadását.

A megyei árvaszék betejjeszti Osztern község 1889. évi gyámpénztári számadását.

A megyei árvaszék betejjeszti Zsombolya község 1889. évi gyámpénztári számadását.

bolya község 1889. évi gyámpénztári számadását.

A megyei árvaszék betejjeszti Ném.-Párdány község 1889. évi gyámpénztári számadását.

A megyei árvaszék betejjeszti Ujpécs község 1889. évi gyámpénztári számadását.

A megyei árvaszék betejjeszti Kis-Ősz község 1889. évi gyámpénztári számadását.

Előadó: Szilágyi Albert, megyei aljegyző.

Alispáni előterjesztés a perjámosi loavatási bizottságba polgári elnök választására vonatkozólag.

A m. tiszti ügyész jelentése néh. Filkovich Boldizsár és neje ellen folytatott végrehajtási ügyre vonatkozólag.

A csenei főbiró jelentése Hetény község felosztására vonatkozólag.

A perjámosi főbiró betejjeszti Sándorház község képviselő-testületének az ottani korcsma épület megvétele tárgyában hozott határozatát.

Ugyanaz betejjeszti Sándorház k. 5000 frtról szóló kötelezvények és 30 hold legelő kihasítására vonatkozó szavazási jegyzéket.

Seidl Gyula vállalkozó ajánlata a nagy-kikindai lovassági laktanya udvarában egy ártézi kut furására vonatkozólag.

Junker József vállalkozó ajánlata a nagy kikindai lovassági laktanya udvarában egy ártézi kut furására vonatkozólag.

Előadó: Báró Feilitzsch Berthold, megyei aljegyző.

A m. kir. államépítészeti hivatal betejjeszti a Bassahid községben építendő iskola felülvizsgált tervét és költségvetést.

Nagy-Becskerek város képviselő-testületének néh. Schneider József volt városi kiadó gyermekeinek nevelési pótlék megszavazása tárgyában hozott határozatát.

A párdányi főbiró betejjeszti Ivánda község képviselő-testületének a legelőbér megállapítása tárgyában hozott határozatát és az ellen beadott felebbezést.

A nagy-kikindai főbiró betejjeszti Nagy-Kikinda község képviselő-testületének az előljárók napidija és egyik községi irnoki állomás beszüntetése tárgyában hozott határozatát.

A bánlaki főbiró betejjeszti Dr. Müller Adolf járási orvos oklevelét kihirdetés végett.

A bánlaki főbiró betejjeszti Janitsek Pálné szül. Messzer Adelheid szülésznő oklevelét kihirdetés végett.

A csenei főbiró betejjeszti Weisgerber Jánosné szül. Gercz Anna szülésznő oklevelét kihirdetés végett.

Előadó: Filkovich Boldizsár, közig. gyakornok.

A megyei alispán betejjeszti, hogy az antalfalvi főszolgabírónak az 1889.

évi ipardij és birság számadásaira a felmentvényt megadta.

A megyei alispán bejelenti, hogy a párdányi főbíró az 1889. évi pénzügyi számadásaira a felmentvényt megadta.

A megyei alispán bejelenti, hogy a perjámosi főbíró az 1889. év II-ik feléről szóló iparügyi számadására a felmentvényt megadta.

A perjámosi főbíró betérjeszti Pécsak község képv.-testületének a bel- és külrendőrök felelőssé tétele tárgyában hozott határozatát.

A nagy-kikindai főbíró betérjeszti Bassahid község képv.-testületének egyház vétele tárgyában hozott határozatát.

A n.-szent-miklósi főbíró betérjeszti Nagy-Ósz község képv.-testületének egy segédjegyzői állás rendszeresítése tárgyában hozott határozatát.

Az alibunári főbíró betérjeszti Buschbacher Anna szülész nő oklevelét kihirdetés végett.

A n.-kikindai főbíró betérjeszti Berninger Jakabné szülész nő oklevelét.

A perjámosi főbíró betérjeszti Dr. Roska György körorvos oklevelét meghirdetés végett.

Előadó: Hegedűs János, közig. gyakornok.

A t.-kanizsai főbíró betérjeszti Székely-Keresztur község képv.-testületének az Aranka vidéki belvizlecsapoló társulatba való belépése tárgyában hozott határozatát.

Az alibunári főbíró betérjeszti Dobricza község képv.-testületének Miok János felfüggesztett jegyző fizetése és lakása tárgyában hozott határozatát.

A t.-kanizsai főbíró betérjeszti Ó-Béba község képv.-testületének az 1883. évi számadási hiányt igazolása tárgyában hozott határozatát.

Az antalfalvi főbíró betérjeszti Czrepaja község szervezési szabályrendeletét.

A bánlaki főbíró betérjeszti Offszencza község szabályrendeletét.

A központi főbíró betérjeszti Almás község szervezési szabályrendeletét.

A központi főbíró betérjeszti Keglevichháza, Vörös-Csárda, Bolgártelep és Pusztá-Keresztur községek szervezési szabályrendeletét.

A központi főbíró betérjeszti N.-Szent-Mihály, Illándzsa, Sándorfalva, Kevi-Szóllós és Kis-Margita községek szervezési szabályrendeletét.

A központi főbíró betérjeszti Nagytószeg község szervezési szabályrendeletét.

A központi főbíró betérjeszti Partos község szervezési szabályrendeletét.

A központi főbíró betérjeszti Nyérvölgy község szervezési szabályrendeletét.

A központi főbíró betérjeszti Kis-Teremia község szervezési szabályrendeletét.

A központi főbíró betérjeszti Masztort község szervezési szabályrendeletét.

A központi főbíró betérjeszti Székely-Szent-Péter-Német község szervezési szabályrendeletét.

A központi főbíró betérjeszti Lovrin község szervezési szabályrendeletét.

A központi főbíró betérjeszti Egres község szervezési szabályrendeletét.

A perjámosi főbíró betérjeszti Szt.-Péter község szervezési szabályrendeletét.

A pancsovai főbíró betérjeszti Franczföld község szervezési szabályrendeletét.

A bánlaki főbíró betérjeszti Bánlak község szabályrendeletét.

A központi főbíró betérjeszti Jánosföld község szabályrendeletét.

A t.-kanizsai főbíró betérjeszti Székely-Keresztur község képv.-testületének Pribory Endre tanító fizetésének fel- emelése tárgyában hozott határozatát és az ellene beadott felebbezést.

A n.-szent-miklósi főbíró betérjeszti Német-Csanád község képv.-testületének a behajthatlanná vált közköltés leírása tárgyában hozott határozatát.

(Folytatása következik.)

Köriatok.

Torontárvármegye alispánjától.

14739. sz. 1890.

Valamennyi főszolgabíróságnak és N.-Becskek város kapitányának.

A múlt évben Párisban tartott nemzetközi munkás congressusban elhatározott, hogy folyó évi május hó 1. napján mindenütt a hol munkások vannak, munka szünetelési tüntetés rendeztessék — igazolásul annak: hogy azon kérdésekben, a melyek a munkások igényeit képezik az összes munkásság egyetért.

Ezen tüntetés rendezésére és az abban való részvételre a munkások részint írásban részint a vidékekre kiküldött igazgatók által buzdítatnak — s igen valószínű, hogy annak megtartását szándékolják.

Ugyanazért tudatom, hogy a munkásoknak sem folyó évi első május napján sem ezentúl semminemű körmenetek, felvonulások és ilyféle utcái tüntetések személyes felelőssége alatt meg nem engedhetők.

Mindenütt a helyi munkásoknak — valamint minden más honpolgároknak — ha gyűlést szándékoznak tartani — az a fennálló szabályok és rendeletek alapján a hatóság felügyelete alatt megengedendő — de tüntetések nem.

A tett intézkedésekről és azok eredményéről hozzám részletes jelentés teendő.

N.-Becskek, 1890. április 19.

Alispán, fejező, főügyész hiv. táv.:
Belitska Béni, árvsz. elnök.

10.446. sz. 1890.

Valamennyi főszolgabírónak és Nagy-Becskek város polgármesterének.

Szembem a nagy-becskek, kistöráki, lázáröldi és franczföldi vörheny járványokra, valamint a csávosi, módosi, csószteleki, kis-zombori, csókai és doláci kanyaró járványokra, melyeknek elseje többnyire diphtheritissel párosul, utóbbi pedig kivételesen rossz jellegű — az óvintézkedések legszigorubb eszközöndök, ugyanazért ismételt elrendelem:

1. Az iskoláknak és gyermekkerteknek pontos szellőztetését és fertőtlenítését megállapított járványnál azoknak azonnali bezárását — ily betegeknek még egészséges testvérei szorványos eseteknél is az iskolákból eltiltandók.

2. A betegek elkülönítendők és leg- tisztában tartandók — gyakori szellőztetéssel a szoba levegője felfrissítendő — minden a betegtől eredő váladék (vizelet, köpés, bélsár) továbbá ruhá- nemü, játékszer carbol oldattal, Chlor- mészszel fertőtlenítendő vagy mosás által tisztítandó.

3. Betegség után a szobák meszelése vagy festése megújítandó; ajtók, ablakok hosszabb ideig nyitva tartandók.

4. A beteg látogatások, halotti vi- rasztások és gyermekeknek temetésen való hozzá járulása büntetés terhe alatt megtiltandó.

5. Minden szülő tartozik beteg gyer- mekét a község előjáróságánál beje- lenteni — honnét az orvos értesítve lesz. —

6. A fertőtlenítést szegényeknél a község saját költségén és megbízottja által eszközöltetni.

N.-Becskek, 1890. április 12.

Alispán sorozáson:

Dániel, főjegyző.

1770. sz. 1890.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi ministerium folyó évi április hó 4-én kelt 17,267. számú magas rendeletével a volt szegedi m. kir. jószágigazgatóság székhelyét folyó évi május hó 1. kezdve Szegedről Pancsovára helyezte át. —

Ebből kifolyólag a jószágigazgatóság hivatalos működését Szegeden folyó évi április hó 24-ével beszünteti s to- vábbi működését már Pancsován folyó évi május hó 1-ével kezdi meg.

A nagyméltóságú m. kir. földmive- lési ministerium alá rendelt eme új pancsovai kir. jószágigazgatóság a n.- becskek, pancsovai és fehértemplomi kincstári ispánságok kerületeire terjesz- kedik ki és azoknak administratív ügyeit vezetendi, kivéve a már foga- natosított örök eladásokat, melyek leg- gmbolyítása a temesvári kir. jószág- igazgatóság ügykörébe utaltatott át.

N.-Becskek, 1890. április 25.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

842. sz. 1890.

Valamennyi főszolgabírónak és N.-Becskek város polgármesterének és előadói karnak.

A nagyméltóságú m. kir. belügyministeri- umnak mult 1889. évi december hó 29-én 80180. sz. a. kelt körrendeletét a denaturalizált szesz italok vizsgálata és vegyel- mezése tárgyában azon felhívással küldöm meg tekintetes czimnek, miszerint arról tudomást véve járása egész területén az arra hivatottak közt legszélesebb mértékben közhirrre tegye.

N.-Becskek, 1890. évi január 10.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Másolat. 80180.-VII. sz. Magyar királyi belügyminister. Körendelet. A denaturalizált szesz italok vizsgálata és vegyelemzés alá veendő — több oldalról kérdés me- rült fel, hogy ezen vizsgálat és vegyelemzés miként eszközöltessék. Minek folytán egyet- értőleg a m. kir. pénzügyminister ural, utasítom a törvényhatóságot, intézkedjék az

iránt, hogy az 1876. évi július hó 4-én 31026. sz. a. kiadott belügyministeri rendelet értelmében eszközendő eljárás folytán vagy más alkalommal felfedezett gyanus pálinka vagy más nemű szesz folyadék lefoglaltassék s abból próba vétetvén ki, a próba-hivatkozással a m. kir. pénzügyminister ur által f. évi július 29-én 43420. sz. a. a pénzügyi hatóságokhoz intézett körreduletre, — a legközelebbi pénzügyőri biztoshoz küldessék be. Budapest, 1889. évi december hó 29-én. Gróf Teleki, s. k.

13. sz. 1890.

Valamennyi főszoigabirónak, N.-Beckerek város polgármesterének és a központi előadó karnak.

A nm. m. kir. kereskedelemügyi ministerium mult évi decz. 25-én 58406. sz. a. kelt kegyes reudeletét másolatban kiadom. Nagy-Beckerek, 1890 február 22.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Másolat. Kereskedelemügyi m. k. minister. 58406. sz. Valamennyi magyarországi és a fiumei másodfoku iparhatóságnak. — Az 1884. évi XVII. t.-cz. 5. §-ában nyert megbizatasom alapján s vonatkozással az idézett törvény végrehajtása iránt 1884 aug. 26-án 39266. sz. a. kiadott földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministeri általános reudelet 2. §-ának intézkedésére, tudomásul és alkalmazkodás végett a következőkről értesitem a czimet: A czég- és czimfestő-ipar az idézett végrehajtási reudelet 2. §-ában említett „mázoló- és fényező-ipparral“ rokon iparág s minthogy kézműves természeténél fogva rendszerint csak hosszabb gyakorlás utján sajátítható el, ezennel reudelem, hogy a czég- és czimfestő-ipar, a mennyiben önálló ipar gyanánt s nem valamely rokon iparág keretében üzetik — a képesítéshez kötött iparágak sorába tartozzék s ennél fogva az említett iparágokra az ipartörvénynek a képesítés igazolásához kötött mesterségekre vonatkozó határozmányai minden tekintetben alkalmazandók. Jelen reudeletem azonnal hatályba lép. Budapest, 1889 decz. 25. Baross s. k.

6982. sz. 1890.

N.-Beckerek város polgármesterének, valamennyi járás főszoigabirójának és a központi előadó karnak.

A finom szeszszel töltött palaczkoknak és üvegedényeknek hitelesítése tárgyában 1889 június 21-én 28434. sz. a. kiadott kereskedelmi ministeriumi reudelethez az alábbi, hasonlóképp a keresk. ministerium által kiadott pótreudeletet az érdekelt körökkel való közlése végett tettes czimnek kiadom. Nagy-Beckerek, 1890 február 22.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Másolat. Keresk. m. k. minister. 6858. sz. Pótreudelet az üvegedények hitelesítése tárgyában. Az 1889 június 21-én 28434. sz. a. az üvegedények hitelesítése tárgyában kiadott reudeletemet ezennel a következőkkel egészitem ki: 1. A nagyobb terjedelmű, rövid nyaku üvegedényeken a mérték határa két egymással átellenben levő oldalon jelölendő meg egy-egy 1 centimeter hosszú, az edény szájával párhuzamos fekvésű vonással. Ezen vonások az edény nagyságához képest egész 5 centimeter távolságban lehetnek a nyak tövétől. Hosszu nyaku palaczkokon egy vonás is elégséges, s ennek a nyakon kell alkalmazva lenni. 2. Az edény köbtartalmát a mérték-hitelesítő hivatal is meghatározhatja a mérték hataráig beletöltött viz sulyából, ugy mint ez a hordók hitelesítésénél gyakoroltatik. 20 liternél kisebb edényeknél a centiliterek is meghatározandók; 20 literes és nagyobb üvegedényeknél csak a decilitereket kell megbélyegezni. 3. A liter-számok és a korona beedzendők nagyobb edényeknél a határosnál mellé; palaczkoknál azok oldalára. A szükséges bélyegzők s az edz folyadék az állami kptni m. kir. bizottságnál rendelendők meg. A hitelesítési díjak változatlan maradnak. Jelen reudeletem 1890 márcz. 1-vel lép életbe. Budapest, 1890 február 17. Baross s. k.

7394. sz. 1890.

Valamennyi főszoigabirónak, N.-Beckerek város polgármesterének és a központi előadó karnak.

A nm. m. kir. kereskedelemügyi ministerium f. évi február 19-én 7231. sz. a. kelt reudeletét a kőbányák iparhatósági telepengedélyezése tárgyában másolatban mihez tartás végett kiadom.

Nagy-Beckerek, 1890 február 25.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Másolat. Keresk. m. k. minister. 7231. sz. Körredulet valamennyi másodfoku (magyarországi és fiumei) iparhatóságnak. — Az 1884. évi XVII. t.-czikbe foglalt ipartörvény 25. §-ának utolsóelőtti kikezdése alapján és a volt földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister urnak 1887 márczius 30-án 12724. szám alatt kelt körredulete kiegészítésül a belügyminister ural egyetértőleg ezennel elreudelem, hogy az iparhatósági telepengedélyezés alá eső üzlettelepek lajstromába a köfejtő telepek (az ugynevezett kőbányák) is felvéssenek. A köfejtő telepek felállítására, üzletben tartására vagy átalakítására nézve tehát, ezentul az idézett ipartörvény 26—39 §-aiban foglalt intézkedések irányadók. Azon kavicsbányák azonban, melyekben a laza hal-mazállapotban levő u. m. gödörkavics vagy folyamkavics termeltetik, a jelen reudeletben foglalt határozmányok alá nem esnek. Jelen reudeletem folyó évi márczius hó 1-én lép hatályba. Budapest, 1890 február 19. Baross, s. k.

8403. sz. 1890.

Valamennyi járás főszoigabirójának, Nagy-Beckerek város polgármesterének, előadó karnak, állami ker. állatorvosnak, valamennyi járás állatorvosnak.

A földmivelésügyi m. kir. minister ur ő nagyméltóságának f. évi február hó 22-én 8586. sz. a. kelt reudeletét a megszállott tartományokból érkező kérődzők, lovak és sertések forgalomba hozatala tárgyában tudomásvétel és mihez tartás végett tek. czimnek megküldöm.

N.-Beckerek, 1890 márczius 4.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Másolat. 8586. III.-8. sz. Földmivelésügyi m. kir. minister. Valamennyi törvényhatóságnak. A cs. és kir. közös pénzügyminister ural létesített megállapodások értelmében a megszállott tartományokból érkező kérődzők u. m. szarvasmarha, juhok és kecskék részére az 1888. évi VII. t.-cz által s már biztosított szabad forgalom Magyarországon azon föltételekhez van kötve, hogy ily állatok a megszállott tartományok határán létesített valamely kilépő állomásokon állatorvos által megvizsgáltassanak, egészségesekek találtassanak és ezen körülmény a szállítmány marhaleveleinek hátlapján a vizsgáló állatorvos által igazoltassék. A megszállott tartományokból származó lovak és sertések szabályszerű marhalevél mellett szabadon kerülhetnek forgalomba Magyarországon, de az ezen tartományokon átérkező szerb származású sertések csak a kőbányai vagy sopperi sertés vesztglöbe hajthatók vagy szálíthatók. Midőn a törvényhatóságot erről tudomásvétel és közzététel valamint a vasuti szakértők utasítása végett értesitem, egyuttal megjegyzem, hogy ily kilépő állomásokat a megszállott tartományok kormánya eddig Brčkán, Samácson, B.-Brodon, Kosztajniczán, Bihácson, Gradiskán, Kulen-Vakufon, Noviban, Prijedoron és legutóbb Velika-Kladusán állított föl. Budapest, 1890 február 22-én. Gróf Szapáry, s. k.

40422. sz. 1889.

Valamennyi főszoigabirónak és N.-Beckerek város polgármesterének és Molnár Imre igtatónak.

Tudomás vétel és mihez alkalmazkodás végett értesitem a tek. czimet, hogy halászati ügyben a hatóságoknál benyújtott kérvények bélyegezése tárgyában a nagy méltóságú m. kir. földmivelésügyi ministerium

mult évi december hó 13-án 57297 sz. a. következő körreduletet bocsájtott ki. Körredulet valamennyi törvényhatóságnak. A halászatról szóló 1888. évi XIX. t.-czikk határozatainak végrehajtása érdekében az egyesek által a hatóságokhoz beadandó kérvények bélyegezésére vonatkozólag az illetéki szabályok szempontjából felmerülő kérdések rendezése tárgyában a m. királyi pénzügyminister ural egyértőleg tudomás és mihez tartás végett értesitem a törvényhatóságot, hogy miután az idézett törvény az említett beadványok és jegyzőkönyvek bélyegmentessége iránt intézkedést nem tartalmaz, azokra nézve az általános illetéki szabályok határozatai irányadók. Ennél fogva a halászati jogosultság kimutatását célzó s a fent idézett törvény végrehajtása tárgyában folyó évi február hó 9-én 5000. sz. a. kibocsájtott reudelet 2. §-a értelmében az alispánnál (polgármesternél) benyújtandó bejelentések és az illetéki díjjegyzék 13-ik tétel III. pontja értelmében ivenkint 50 krajczár bélyegilleték alá esnek, az igazolási eljárás folyamán felvett jegyzőkönyvekre pedig az illetéki díjjegyzék 52. tétel c. pontja alatt foglalt határozatok alkalmazandók. A minister helyett Fejér, s. k.

N.-Beckerek, 1890 január 24.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

11288. sz. 1890.

Valamennyi járás főszoigabirójának, Nagy-Beckerek város polgármesterének.

A nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister urnak folyó évi február hó 26-án 10086. sz. a. kelt körreduletét tudomásvétel és az összes járasa (város) területén levő lelkészekkel való közlése végett másolatban megküldöm.

N.-Beckerek, 1890 márczius 25.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Másolat. A vallás- és közokt. m. ki. ministertől. 10086. sz. Az 1879-ik évi XL. t.-cz. 1. §-a alapján tekintettel az 1868. LIII. t.-cz. 12. §-ának rendelkezésére kihirdetés, az elsőfoku hatóságok tudósítása és további illetékes eljárás céljából reudelem: 1. Mindannyiszor, valahányszor a lelkészek bármely okból oly gyermeket megkeresztelnek, ki az 1868: LIII. t.-cz. 13. §-ának rendelkezése szerint más hitvalláshoz tartozik, minden további megkeresés bevárása nélkül a ténykedés napját közvetlenül követő nyolcz nap leforgása alatt a keresztelési bizonylatot az illetékes lelkésznek térti vevény vagy kézbesítési könyv mellett hivatalból átküldenit tartoznak tekintet nélkül minden bármely oldalról jövő intézkedésre vagy kívánatra. 2. Valahányszor bármely lelkész ilyenmő itt körülírt ténykedést saját anyakönyvében feljegyzett, a keresztelési bizonylatnak az előző pontban meghatározott átküldetése előtt ugy magán a keresztelési bizonylaton, mint a saját anyakönyvében a megfelelő helyen a „jegyzet-észrevétel“ (observatio — animadversio) rovatban mulhatatlanul felveendő és soha egytlen egy esetben el nem hagyandó a következő hozzáadás: „Hivatalból áttétetett az N. N. lelkézi hivatalnak, hely idő.“ 3. Anyakönyvi kivonatok kiállítására akár magán, akár hivatalos használatra kizárólagosan csak azon lelkész illetékes, kinek hitvallása az illető egyén a törvény értelmében követni tartozik. Azért az előbbi pontban körülírt, észrevétellel ellátott és az illetékes lelkészhez áttett anyakönyvi bejegyzés — mely bejegyzés az 1868: LIII. t.-cz. 12. §-ának rendelkezésén, hogy a gyermekek szülőik vallását nemük szerint követni tartoznak, mitsem változtathat és semminemű jogi érvénnyel vagy hatálylyal nem bir — csupán egyházi czélokra az illető hitvallás belső ügykezelésében használható fel. Ezen anyakönyvi bejegyzésekről sem magán, sem hivatalos megkeresésre, sem statistikai, népszámlálási, ujoncz állítási vagy egyéb hasonló adatok összeállítására sem végre kövagy magánjogi kérdések körül felmerült p. o. házassági, örökösödési stb. ügyek érdekében kivonatok kiállítására nem szabad. 4. Ha a keresztelő lelkész az előbbi pon-

tokban meghatározott rendelkezéseket vagy tilalmakat megszegi, amennyiben cselekménye vagy mulasztása a törvények szerint súlyosabb büntetés alá nem esik, kihágást követ el és 10-50 frtig, ismétlés esetében 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Ezen kihágásokban az 1880: XXXVII. t. cz.-ben, valamint az ennek alapján 1880-ik évi augusztus hó 17-én 38547. sz. a. kiadott belügyministeri rendeletben megjelölt hatóságok az ott előirt eljárás szerint ítélnék. Az ugyanezen rendelethez mellékelte utasítás irányadó a pénzbüntetések behajtására és kezelésére nézve is azon változtatással, hogy az utasítás 12. §-a értelmében vezetendő nyilvántartási könyvek, naplók és számadási okmányok az ott meghatározott időben és előirt módokat szerint a vallás és közoktatásügyi m. kir. ministerium számvevőségéhez küldendők be. 5. Ezen intézkedéssel hivatalbeli elődöm 1884. évi július hó 11-én 24727. sz. a. kibocsátott szabályrendelete hatályon kívül helyeztetik. — Budapest, 1890. évi február hó 26-án. Gróf Csáky, s. k.

11. sz. 1890.

Valamennyi főszolgabírónak és N.-Beckerek város polgármesterének.

A nagyméltóságú m. kir. belügyministeriumnak múlt évi december hó 18-án 73097.-VIII. sz. a. kelt körrendeletét — mely a dr. Szentpétery János tordai gyakorló orvos által feltalált bonczoló asztalt czélszerűségénél fogva melegen ajánlja oly felhívással adom ki, hogy azt a bonczolárról foglalkozó járásbeli orvosával közölje és ezek utján szükség esetén a községeket ilyeneknek beszerzésére buzdíttassa.

N.-Beckerek, 1890. évi január 10.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Másolat. 73097.-VIII. szám. Körrendelet. Általában ismeretesek azon nehézségek, melyekkel a vidéken, a hol kórház, vagy hullaház nincsen, egy megfelelő bonczoló asztal hiányában a hullabonczolásoknál megküzdési kell, hogy a nagy figyelemmel és pontossággal eszközöndő bonczolások eredménye alkalmas eszközök nem léteben, igen gyakran kockára tétetik. Ezen hiányok leküzdése czéljából s a vidéken teljesítendő bonczolások eredményének biztosítása végett dr. Szentpétery János tordai gyakorló orvos oly bonczoló asztalt talált fel, a mely szerkesztésénél fogva szétszedhető s könnyen szállítható lévén, a kitűzött czélnak teljesen megfelel s a szerzett gyakorlati tapasztalatok alapján sikeresen használhatónak bizonyult. A midőn tehát a törvényhatóságnak valamint a községeknek figyelmét a szóban levő bonczoló asztalra irányítom, egyszersmind felhívom a törvényhatóságot, hogy a mennyiben törvényhatósága területén bonczoló asztalok beszerzésének szükségét fenforogni látná, azok iránt tekintettel az ilyenek beszerzéséből származható előnyökre, közvetlenül a feltaláló: dr. Szentpétery János orvoshoz Tordára forduljon: és a kisközségeket is, kiemelve e bonczasztal feletti czélszerű és alkalmas voltát, ugyanez eljárásra figyelmeztesse. Végül megjegyzem, hogy a többször hivatolt bonczoló asztalok darabonként 25 frt egységi ár mellett rendelhetők meg, melyhez darabonként 1 frt csomagolási s ezenkívül a szállítási költség is számíttatik. — Budapest, 1889. évi december 18. Gróf Teleki, s. k.

13207. sz. 1890.

Valamennyi járás főszolgabírája és Nagy-Beckerek városa tanácsának mint I. foku iparhatóságoknak.

A nm. m. kir. kereskedelemügyi minister urnak f. évi ápril hó 1-én 17622. sz. a. kelt körrendeletét az iparhatósági megbízottak ülési jegyzőkönyveinek bemutatása, valamint az azokban foglaltak körül felmerülő intézkedések megtétele tárgyában másolatban mihez tartás végett oly felhívással adom ki, hogy a negyedévi gyűlésekről felvett jknyvek, kimerítő jelentések kapcsán minden év ápril, július, október és január 10-éig ide bemutatandók lesznek.

N.-Beckerek, 1890 április 9.

Alispán hiv. távol:

Dániel, m. főjegyző.

Másolat. Kereskedelemügyi m. kir. minister. 17622.-VI. sz. Körrendelet. Valamennyi másodfoku iparhatósághoz. Tapasztaltam, hogy az iparhatósági megbízottak részéről negyedévenként az első foku iparhatóságokhoz benyújtott ülési jegyzőkönyvek igen gyakran csak hónapok múltán terjesztetnek fel hozzám, s akkor is — egyes ritka eseteket kivéve — anélkül hogy e jkvek az első vagy másodfoku iparhatóságok megvizsgálatnának és az azokban netalán foglalt panaszok, előterjesztések, vagy esetleges javaslatok az első illetve másodfoku iparhatóságok által saját hatáskörükön belül levő esetekben is — a felelősségi jognak mindenesetre fenhagyása mellett — illetékesen elintéztetnének; minek következtében a szükséges intézkedéseket rendszeren harmadfokulag, kell kezdeményeznem, illetve elrendelnem. Ennélfogva, az említett jkvek felterjesztése, illetve az azok alapján szükségeseknek mutatózó intézkedések foganatosítása tekintetében, a következőket rendelem: az iparhatósági megbízottak elnökeit ezennel kötelezem arra, hogy az elnökök letöltött tartott ülésekről felvett jkveket, az ülés megtartása után legkésőbb 8 nap alatt, az elsőfoku iparhatóságnak mutassák be. Az elsőfoku iparhatóságok az így kellő időben birtokukba jutott jkveket megvizsgálják, s amennyiben azokban illetékeségi körükbe eső törvény illetve szabályellenes cselekmények vagy mulasztások vannak felemlítve; azoknak megtorlása iránt saját hatáskörben haladéknélkül kötelesek intézkedni. Ilyenek például: a jogtalan iparüzés, vagy az iparosok részéről az ipartörvény rendelkezései elleni vétések. Ha a jkvekben az iparos tanoncz vagy alsófoku kereskedelmi iskolára vonatkozó panaszok vagy előterjesztések foglaltatnak: az ily jegyzőkönyvek, az elsőfoku iparhatóság által a kellő intézkedések megtétele végett, az illetékes kir. tanfelügyelővel haladéknélkül közlendők, — a fennebbiek szerint tárgyalást nem igénylő jknyvek, az elsőfoku iparhatóság által, legkésőbb 14 nap alatt a visszatartott jkvek alapján tett intézkedésekről teendő jelentés kíséretében, a másodfoku iparhatósághoz, s onnan, hasonló jelentés mellett, viszont legkésőbb 14 nap alatt hozzám felterjesztendők. Figyelmeztetem a másodfoku iparhatóságot arra is, hogy az iparhatósági megbízottak jkveihöz netalán csatolt gyárvizsgálati jkvek az elsőfoku iparhatóság által szintén megvizsgálandók, s azokra nézve is a szükségeseknek mutatózó intézkedések ugyancsak az elsőfoku iparhatóságok által saját hatá-

körükben megteendők. Felhívom végre a másodfoku iparhatóságot, hogy ezen rendelet végrehajtása iránt haladéknélkül intézkedjék, s azt ahhoz tartás végett, nemcsak az elsőfoku iparhatóságokkal, hanem az iparhatósági megbízottak elnökségeivel is, egész terjedelmében közölje. Bpest, 1890 ápril 1. Baross, s. k.

Körözüvények.

Torontárvármegye alispánjától.

Valamennyi főszolgabírónak és N.-Beckerek város polgármesterének.

12054. sz. 1890.

Az alábbi körözö iv közhírré tétel és az eredménynek 30 nap alatti jelentéstétele végett ezennel kiadatik.

Nagy-Beckerek, 1890 márcz. 30.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

3217. sz. 1890. Torda-Aranyos vármegye alispánjától. — A maros-ludasi járás főszolgabírájának idei 1261. sz. jelentése szerint maros-ludasi König Sámuel és maros-dátosi Mendel Sámuel a Maros-Ludason építendő izraelita templom javára országszerte könyöradományokat gyűjtenek engedély és felhatalmazás nélkül. Felkérem czímet, hogy a nevezetteket hatósága területén köröztetni sziveskedjék, s ha a maros-ludasi izraelita templom javára könyöradományok gyűjtésén rajta kaptatnak: sziveskedjék nevezetteket elfogatni s a m.-ludasi járás főszolgabírájához elkísértetni. Személyleírások: 1. König Sámuel: termete közép, arcza sovány, haja fekete őszbevegült, szakálla gyér, különös ismertető jelei: kopasz, orra vörös. — 2. Mendel Sámuel: termete magas, arcza hosszú, haja fekete, szakálla fekete, orra rendes, különös ismertető jelei: kissé hajlott hátú és vuklit visel. — Torda, 1890 márcz. 24. Sándor János, alispán.

12521. sz. 1890.

Az alábbi körözö iv köröztetés és 30 nap alatti jelentéstétel végett kiadatik.

Nagy-Beckerek, 1890 ápril 10-én.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

1589. szám 1890. Kis-Küküllő vármegye alispánjától. — Lutsch Katarina szénavevősi illetőségű, együgyű 26 éves, hajadon, közepes termetű, sovány, arcza, hosszukás, szeme sárgás, haja szőke, orra és szája rendes, bal szemén egy kis tümölcs, öltözete kék flanel köntös és ujas, fején kékes kendő, kék kötény fehér stráfokkal, lábán viseltes csizma — nőszemély illetőségű helyéről múlt hó 27-én eltávozott és azóta vissza nem tért, az utána tett nyomozás is eredménytelen maradt. — Ennek folytán felkérem a tettes törvényhatóságot, hogy nevezettet hatósága területén köröztetni s feltalálása esetében jegyzőkönyvileg kihallgattatni és az eredményről engem mielőbb értesíteni sziveskedjék. Dicső-Szent-Márton, 1890 márcz. 20. Gál, alispán.

